

DIREKT

AKTION

NUMMER 1/2003 (34) 20 KR

SYNDIKALISTISKA UNGDOMSFÖRBUNDET

DA KOMMENTERAR:

IRAK

ANARKOSYNDIKALISMEN I

SYDAFRIKA

50 ÅR I FÄNGELSE

Redaktionen säger sitt:

Tjafsa inte, organisera!

Nu har det gått ett halvår sedan valet. Mycket lovades och lite hölls. Den här gången vann sossarna och nästa gång vinner kanske borgarna. Men det spelar mindre roll för oss.

Vi vet att stora förändringar inte kommer ske i ett parlament. Vi vet också att makten inte finns i parlamenten utan hos de som har pengarna. Med den kunskapen och den samhällsuppfattningen vi har är det vår förbannade skyldighet att kämpa för en annan värld! För vem kommer göra det om inte vi? Kommer lärarna och skolledningen hjälpa oss att starta upp ett skolsyndikat för att förbättra elevernas situation i skolan? Kan vi luta oss tillbaka och vänta på att kommunen kommer ge oss utrymme och lokaler för att ha sån verksamhet vi verkligen vill ha? Tror vi företagen kommer börja sponsra oss och hjälpa till att sälja våra tidningar? Kommer polisen bekämpa rasismen? Kommer Bush avrätta sig själv? Kommer reklamföretag att sätta upp våra affischer, kommer posten att dela ut våra flygblad? Kommer Per Ahlmark att skära av sig tungan? Knappast!

Vår kamp för en frihetlig socialism baseras på vårt eget arbete eftersom vi inte tror att en liten elit känner till eller bryr sig om våra intressen. Och så länge vi håller oss till den frihetliga socialistiska ideologin och inte hemfaller oss åt elitistiska småsektor, leninistisk ledardyrkan eller sossig reformism, kommer vår kamp inte att leda till att en förtryckarinstans byts ut mot en annan.

Vi har åtskilliga generationer att tacka för att vi ändå har det förhållandevis bra, människor som la ner all sin tid och offrade sina liv för ett bättre samhälle. Vi får inte

vända våra föregångare ryggen, lika lite som vi får svika de kommande generationer vars livssituation är beroende av den kamp vi för idag. Vi syndikalister har det bästa verktyget för att förbättra samhället utan att riskera att försämra det, det är vi nästan ensamma om. Vi har den direkta aktionen!

Men att bygga ett nytt samhälle är tungt, vi får kanske inte ens se frukten av vår kamp, vägen till socialismen är lång och det finns inga genvägar. Basarbetet måste börja fungera innan vi kan börja drömma om "den stora revolutionen". Samtidigt är varje progressiv handling revolutionär i sig. Det är revolutionärt att ha långa möten för att fatta

ett bra beslut, det är revolutionärt att ha studiecirklar för att bygga upp vår organisation, det är revolutionärt att dela ut flygblad på stan.

Efter att ha byggt en starkare organisation kan vi börja ställa krav på förändring. Vi kan ockupera, massdemonstrera, blockera, sabotera, strejka och sätta de käppar i hjulet som behövs för att fälla kapitalet. Har vi en bred, stor och stark organisation kommer det vara vi som sätter agendan.

Så tjafsa inte, organisera er!

Det är vi som blir legenderna för dom som kommer sen...

ANDERS BÖTTINGER

Det här vill Syndikalistiska Ungdomsförbundet

SUF är inte ett politiskt ungdomsförbund bland alla andra. Vi vill inte ha makten, vi tycker inte heller att det är fel makthavare som styr. Vi vill inte ha några makthavare överhuvudtaget.

Vi vill ha ett samhälle där alla har makten över sina egna liv och över det gemensamma samhället. Vi bedriver vår kamp på skolor, gator, bostadsområden och arbetsplatser.

Alla människor är lika mycket värda. Därför jobbar vi mot patriarkatet och sexismen, och mot rasismen och fascismen. Kapitalismen tjänar på att splittra arbetarklassen och få oss att strida inbördes. Därför understöds rasismen och sexismen på olika sätt av borgarklassen.

Kapitalismen är det ekonomiska system som gör de rika rikare, och de fattiga ännu fattigare. Det finns vissa, borgarklassen, som tjänar pengar och får makt bara genom att äga arbetsplatserna, bankerna och bostäderna. De lever på räntor, hyror och överskottet från det vi, arbetarklassen, producerar.

Istället för detta orättvisa och i längden ohållbara system vill syndikalismen skapa ett frihetligt socialistiskt samhälle utan klassklyftor och orättvisor.

Kapitalismen är ett djupt odemokratiskt system. Det påstås att staten består av folket, och att folket, genom att rösta vart fjärde år, skulle styra staten. Det är inte sant. Det är pengar som styr staten och samhället, liksom pengar styr resten av våra liv. Staten är inte vår, utan kapitalets.

Syndikalismen kräver kompromisslöst varje människas rätt till frihet. Kampen för frihet och rättvisa är klasskampen. De som äger arbetsplatserna, borgarna, vill fortsätta leva och frodas under vårt slit. Men vi kämpar för vår frihet och därför arbetar vi bland annat fackligt, där konflikten är tydlig - arbetare mot arbetsköpare.

Vår kampmetod kallas direkt action, och betyder handling utan ombud. Besluten tas av dem som berörs, och kampen måste föras av vanliga människor här och nu.

Direkt Aktion är Syndikalistiska Ungdomsförbundets tidning, och ges ut av Kulturföreningen Direkt Aktion. Ansvarig utgivare är Olle Svensson. I redaktionen: Ola Brunnström, Anders Böttiger, Josefin Johansson, Daniel Terdel, Karin Nyman, Olle Svensson och Liselott Wikforss.

Direkt Aktion, Box 6507, 113 83 Stockholm. Telefon: 08-673 11 15. www.motkraft.net/direktaktion direkt.aktion@suf.se

Att prenumerera kostar 80 kr för 5 nummer. Stödprenumeration 150 kr. Sätt in på Kulturföreningens PG: 64 99 67-7. ISSN 1403-381X. Tryckt på Federativs tryckeri.

Ooooh, ahhh, en ny DA i handen...

I samband med vårens antågande och med en ny säsong av aktivism släpps så nummer 34 av Direkt Aktion. Arbetet har som vanligt skett på ideell basis och vi har många att tacka för att tidningen finns. Det största tacket går givetvis till er läsare som visar intresse för en radikal och frihetssökande röst i det annars så brusiga och bullrande mediesamhället.

När vi började arbetet med det här numret hade vi en tanke att få med lite ovanligare utrikesartiklar. Det hela slutade i fyra artiklar från fyra helt olika delar av världen. Anarkister i Sydafrika, den halvt bortglömda revolutionen i Portugal på 70-talet, skolkamp i Brasilien och en vittnesbild från kriget i Tjetjenien. Vi hoppas att de ska vara både lärorika och intressanta.

DA har även besökt ett svenskt fängelse och fått en inblick i de fängslades värld. En annan intressant artikel från hemmaplan är ett reportage från Hagfors och kampen för att få en flyktingfamilj att stanna. Reportaget visar på den inneboende rättskänsla och vilja att stå upp för andra som faktiskt finns hos människor. Det högstadieungdomarna gjorde i Hagfors kan tjäna som exempel för oss alla.

Vi har också valt att publicera ett par debattartiklar som handlar om synen på pornografi. Det pågår ständigt diskussioner om den kamp vi för och vi har låtit ett par åsikter från debatten i just porrfrågan komma till tals. Att ha en öppen debatt med relevanta inlägg är trots allt en förutsättning för att kunna skaffa sig en egen uppfattning.

Är ni intresserade av aktuella händelser och spännande reportage skildrade från ett frihetligt socialistiskt perspektiv, rekommenderas veckotidningen *Arbetaren* varmt. Den är väl värd en prenumeration.

Vi ses på skolorna, arbetsplatserna, gatorna, barriaderna och demonstrationstågen!

Kamratliga hälsningar/ Direkt Aktion

Make love, not war?

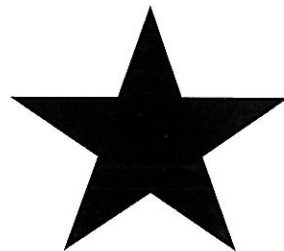
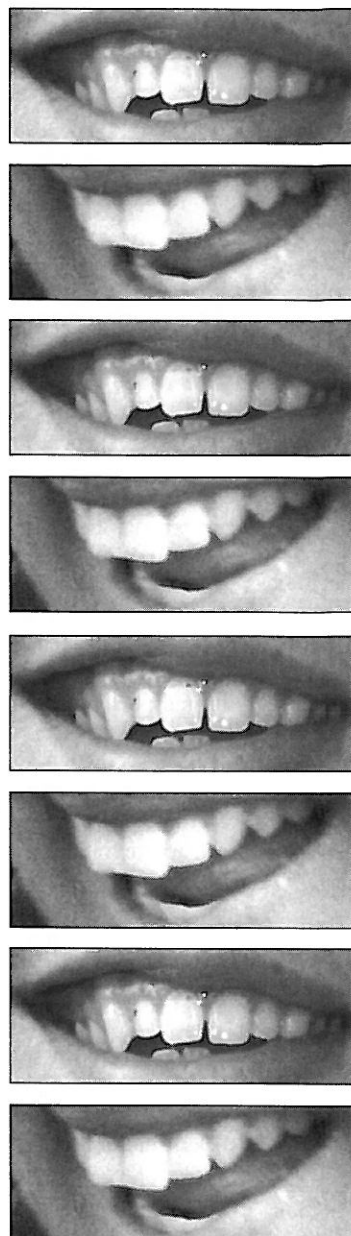
I februari proppades centrala Stockholm igen av uppåt 100 000 människor. Trist var dock arrangörernas ovilja att sätta in Irakkonflikten i ett större sammanhang, eller något sammanhang alls. Hippies gick runt med hippieplakat. I medias strålkastarljus på Norra Bantorget mumlade riksdagsrepresentanterna floskler om att krig är dåligt och bör undvikas. Folk från irakiska och palestinska föreningar, och andra som försökte sig på en analys av vad USA gör i Mellanöstern, fick tjata sig till talartid på en skramlig lastbil vid USA:s ambassad. Då hade såväl TV som stora delar av folkmassan gått hem.

Vapeninspektörer hittar rätt

Den kanadensiska autonoma gruppen Rooting Out Evil förbereder sig just nu för att skicka en internationell grupp vapeninspektörer till det land där det finns mest att leta efter: USA. Man konstaterar på sin hemsida (www.rootingoutevil.org) att USA fyller alla kriterier de själva ställer för att betrakta ett land som en "ondskans axelmakt". Deras uppdrag är bland annat att inspektera USA:s program för kemiska, biologiska och nukleära vapen. Direkt Aktion önskar projektet lycka till, och att stabiliteten i världen kan säkras. Dock vill vi naturligtvis att Saddam Hussein inväntar FN:s stöd innan han ger order om en attack mot Pentagon.

If I can't dance to it, it's not my revolution

Innehåll Direkt Aktion 1/2003

- 4 50 år i fängelse
- 6 Sydafrikanska anarkosyndikalister
- 8 Skolkamp i Brasilien
- 9 Klasskamp från hela världen
- 10 Kriget i Tjetjenien
- 12 Frågor och svar: Syndikalism

- 14 DA kommenterar: Irak
- 15 Krönika: Multikulturalism
- 16 Revolutionen i Portugal
- 18 Striden i Hagfors
- 20 Recensioner
- 22 Debatt

50 ÅR

På sin säng, i sin cell, framför sina tofflor – Han är en av de många som sitter av fängelsestraff efter Göteborg. Sammanlagt har 50 år dömts ut efter demonstrationerna.

KALLE ÄR EN AV DE AKTIVISTER SOM sitter inne efter Göteborg. Han är 25 år och sitter nu av ett halvårs långt straff på en anstalt av lägsta säkerhetsklassen. Anstalten ser snarare ut som ett sommarkollo än ett fängelse. Inne i bostadspaviljongen sitter några killar och spelar TV-spel.

Hur ser en vanlig dag ut här?

Det är väckning halv sju, frukost klockan sju, arbete från halv åtta till fyra och sedan är man ledig och får göra vad man vill inom fängelsens område. Det blir mest TV-spel och träning. Det finns ett gym och en fritidslokal med pingis och biljard. Klockan tio låses bostadspaviljongerna.

Vad är det som man får jobba med?

Det finns ett snickeri där man får göra böcklinglådor och kryddhållare. Det finns också städjobb eller så kan man hjälpa till i köket. Det är städjobben man vill ha, då gör man väldigt lite. Min uppgift är att städa min bostadspaviljong, vi som gör det gör nog minst av alla. Under en vecka jobbar jag effektivt kanske 4-5 timmar. Arbetsmoralen på det här stället är så jävla låg. Det är likadant med de som jobbar i snickeriet, de går bara upp dit och så går de ner. Första veckan jobbar folk, men sen bryr sig ingen. Det finns en skola också, men den är väldigt dålig. Alla som är där klagar bara. Ingenting funkar och man lär sig ingenting. De har en skola för att man ska ha en, inte så mycket för att den ska ge fångarna något.

Vilken koll har plitarna på er?

De kontrollräknar oss fem gånger om dagen. Om någon är borta så ringer de först runt lite och om man fortfarande är borta efter tre timmar så blir man efterlyst.

Hur är stämningen mellan fångar och plitar?

Det finns en del plitar som är schyssta, som inte riktigt bryr sig. Det är rätt många plitar, i alla fall här, som är vanliga

knegare, men det finns också andra som på eget bevåg går runt på natten och kollar saker. Men plitarna är ju ändå plitar liksom. Det är en distans redan där, deras jobb är att kontrollera oss fångar.

Funkar förtroenderådet här bra?

Jorå, det är bra folk som sitter där. De har möten med ledningen en gång i veckan och får information från den, till exempel om det ska bli överbeläggningar. De gör också saker för fångarna, om till exempel stereon gått sönder så ser de till att den blir fixad. Alla fångar lägger 15 kronor i veckan från sin lön till förtroenderådet. Lönen varierar mellan de olika jobben men de flesta tjänar som jag, drygt 300 kronor i veckan.

Förekommer det mycket droger på anstalten?

Det är faktiskt inte alls mycket. Den här anstalten har gjorts om till en drogfri anstalt, vilket innebär att det är rätt mycket urinprovskoll. Om ett prov är positivt så blir man förflyttad.

Det finns alltså ingen behandlingsverksamhet här?

Nej, sånt där existerar inte. Över huvud taget är det dåligt med vården. Det finns fångar som vill prata med en psykolog och få någon sån hjälp istället för att bara kaka mediciner. Men det är en psykolog här en gång i månaden bara. Mediciner är det däremot lätt att få, i förra paviljongen som jag bodde i kåkade hälften av fångarna antidepressivt.

Vilka människor är det som är här?

De flesta är sådana som sitter av korta straff, det är mycket misshandelsdomar. 250 fångar passerar här varje år, det är stor rullans på de här öppna anstalterna. Det gör också det politiska arbetet svårare eftersom folk sitter så korta perioder och då är det svårt att lägga ner engagemang i

det. Dessutom är folk väldigt rädda för att bli förflyttade till tyngre anstalter.

Vilka förändringar tycker du borde ske?

Det handlar om hur man ser på brott över huvud taget. Det är massa saker som jag inte tycker är kriminellt. Jag tror också vissa saker uppkommer av olika sociala orsaker. Jag har så mycket problem med fängelsesystemet i sig, de är ändå en del av det samhälle som jag inte gillar. Men om de nu ändå ska finnas så kan man i alla fall se till att folk som sitter inne får vård om de vill ha det. Fler borde också få möjlighet att få en ordentlig utbildning, istället för att bli billig arbetskraft.

Har du några tips till folk som ska sitta inne?

Jag tror det är svårt att komma in och bedriva politiska grejer.

Det här är precis som samhället fast tio gånger värre.

Allt är mycket svårare att få igenom här. Om man ska sitta korta straff så är det bara att sitta av dem. Försöka att göra så mycket som möjligt som man känner att man

klarar av, men framför allt att komma in med en låg profil. Om folk kommer in och direkt börjar diskutera politik så kan folk som suttit länge bli sura, det kan skapa dålig stämning. Så är det ju i vanliga fall också, men här inne blir det så mycket tydligare. Om man vill göra politiska grejer kan det vara bra att gå via förtroenderådet, snacka med dem och kolla vad som händer.

Hur har du påverkats av att sitta i fängelse?

Ganska mycket. Jag har blivit mer fokuserad och lugnare. Jag kommer nog sluta vara sponstan om det är risk för att åka fast.

Ett litet misstag kan bli en stor grej i slutändan. Men man blir ju inte mer lydig av att sitta här, det är en sak som är säker.

FÄNGELSE

IFÄNGELSERNA FINNS DET EN SYSSELSÄTTNINGSPLIKT. Det står inget om vad man ska göra, men i praktiken är alternativen väldigt begränsade. Fängelserna har blivit alltmer bara en förvaring och satsningen på att ge fångarna möjlighet till utbildning är mycket liten.

– Studieplatserna är få och på många ställen kan man inte läsa mer än grundskolenivå. Jobben är mest legotillverkning. Det rör sig om att snöra skosnören, packa i muttrar i plastpåsar och sådana typer av jobb. Det finns även träindustrier, men där är det också så att du får stå och slipa en pinne tiotusen gånger, det är inte så att du får lära dig att snickra ihop en säng. Fångarna får heller aldrig lära sig att ställa in maskinerna själva så det de lär sig går aldrig att använda i verkliga livet, berättar Fredrik Göransson, före detta fänge och redaktör för tidningen *Kåkebladet*.

Motstånd

Lönen ligger mellan nio och tretton kronor i timmen. Någon fackförening får man inte ha och det är inte tillåtet att strejka.

– Självlärt gör folk motstånd ändå. Maskningsaktioner är vanligast. Strejker förekommer också, men då straffas man med extra fängelse eller isolering. Man kan också vägra att göra vissa uppgifter, till exempel hämta maten. Då måste plitarna göra det istället. Vid små aktioner där inte alla fångar deltar är anstaltsledningen rädda för att provocera fram större aktioner. Därför vill de också gärna nå en lösning.

– Med tanke på att vi inte får ha fackföreningar så är det intressant att se att de stora anstalterna som Kumla, Österåker och Norrtälje ligger precis vid stora industriorter. Det är företag som till exempel Volvo som går in och beställer arbeten. Det har nästan alltid varit så att fängelserna har fungerat som en stödindustri för den stora industrin. Jobben

som utförs där är sådana jobb som inte är ekonomiskt hållbara att göra på vanligt sätt, säger Fredrik Göransson.

I Sverige är det Krimprod som ansvarar för arbetsdriften

i fängelserna. Det fungerar som ett vanligt företag, de tillverkar produkter åt andra företag som går in och beställer det de behöver. Inte många vet om att stora företag som SJ, Telia och Mio använder delar som är tillverkade ute på anstalterna.

Förtroenderåden

Möjligheterna att organisera sig som fänge är väldigt begränsade, men det som blivit mer eller mindre accepterat är förtroenderåden. I stora drag fungerar de så att alla fångar samlas på stormöten där man väljer en styrelse. Den utser sedan avdelningsrepresentanter.

Idealet är att fångarna ute på avdelningen vänder sig till sin avdelningsrepresentant, som i sin tur har veckomöten med styrelsen. Styrelsen tar sedan upp frågan på månadsmöten som de har med anstaltsledningen.

Sedan 1998 har förtroenderåden dock blivit väldigt angräpnad och motarbetad ute på anstalterna. Det har lett till att de nu är lite på tillbakagång.

Vilka förändringar bör ske?

–Jag anser att man ska avveckla fängelserna på sikt, men nu när de finns så är det första de borde göra att ersätta allt arbete med massa olika utbildningar. Alla vill självklart inte läsa teoretiska utbildningar, utan det kan vara att lära sig bli bilmekaniker eller vad som helst.

En anledning till att folk begår brott är att de inte ser att de kan göra något annat, en del har åkt in och ut på ungdomshem sen de var små. Om man då hamnar i fängelse och inte får lära sig någonting,

kanske till och med får avsmak för arbete, ökar ju inte direkt moralen att man ska jobba när man kommer ut. Man ska ju inte bli förvånad om en person kommer ut och fortsätter med det enda han tyckte att han var bra på. Om man istället utbildas och lär sig något inne i fängelset finns det åtminstone en möjlighet att man väljer något annat, säger Fredrik. ✖

JOSEFIN JOHANSSON

I Sverige finns det totalt femtiofem fängelser av olika säkerhetsklasser. 10 000 fångar passerar systemet

D.A. Fakta varje år, i genomsnitt sitter 4 000 fångar inne under en dag.

Under 90-talet drog man ner en miljard kronor till fängelserna, ändå uppgår 85% av anstalterna att de ökat säkerheten de senaste tio åren. Detta har självklart inneburit större utgifter för kriminalvården, men man har sparat på andra områden.

Besparingarna har framför allt gjorts på saker som har med behandling och återanpassning att göra. Till exempel så har antalet program som ska hjälpa fångarna att bli drogfria och sluta begå brott halverats. Detta trots att 60% av de som hamnar i fängelserna är fast i ett missbruk och fler och fler har psykiska problem.

Källa: Ekot

Hjälp dina kamrater!

Hjälp oss att stödja dem som råkat illa ut i politiska sammanhang. Skänk pengar till solidaritetsgruppen. Har du eller dina kamrater fått problem med polis och åklagare på grund av politisk verksamhet, kontakta närmaste grupp, så försöker vi hjälpa.

Göteborg solidaritetsgruppen@hotmail.com

Stockholm solidaritetsgruppen_sthlm@hotmail.com 0737-53 20 60

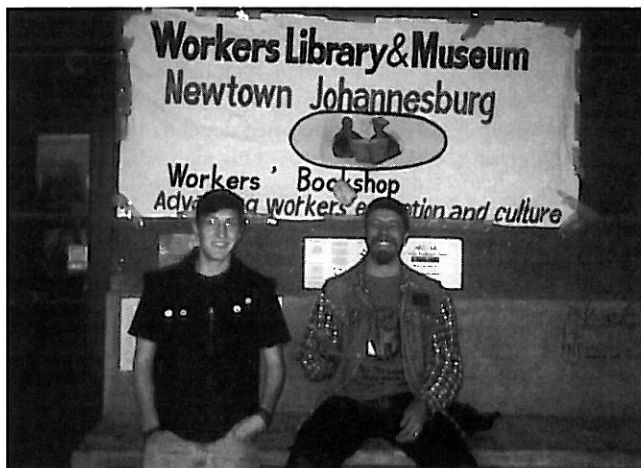
Malmö solidaritetmo@yahoo.se 0704-03 14 03

Östergötland 0737-30 96 50

Sydafrikanska anarkosyndikalister ser ljus på framtiden

Sydafrika var länge en isolerad och brutal rasiststat, under apartheidsystemet styrde tio procent av befolkningen över resten i kraft av sin hudfärg. Naturligtvis fungerade systemet bara i de vita makthavarnas fantasi, motståndet var hårt redan från första början. Idag sitter den forna motståndsorganisationen ANC vid makten, men Sydafrikas problem är inte över.

KLASSKLYFTORNA ÄR ENORMA OCH GÅR fortfarande ofta mellan vita och icke-vita. Fattigdomen är skriande och AIDS skördar många offer. Men det bubblar och jäser i kåkstäderna och på landsbygden. Folket söker egna alternativ till ANC:s misslyckade politik. En ny radikal rörelse växer fram bestående av en allians mellan jordlösa bönder, fattiga stadsbor och olika politiska grupper.

I samband med FN-toppmötet om hållbar utveckling i september förra året träffade jag journalisten Michael Schmidt, aktiv i den anarkosyndikalistiska propaganda-gruppen Bikisha Media Collective. Vi möttes utanför arbetarmuséet i Johannesburg, och tillbringade ett par timmar med att diskutera hållbar utveckling, fattigdom och syndikalismens framtidsutsikter i Sydafrika.

– Toppmötet visar ännu en gång att lösningen på miljöproblemen inte finns inom kapitalismen, de stora företagen och världens stater har inget intresse av att hota sina egna profiler. Alla viktiga beslut blockeras och sedan käbblar de om meningslösa smååtgärder. Vi som arbetar utanför toppmötets stängsel har istället använt tiden till att mobilisera mot problemen.

Toppmötet – ett dyrt misslyckande för arrangörerna – blev ett stort steg framåt

för den nya rörelsen i Sydafrika.

Bikisha Media Collective är med i nätverket Social Movements Indaba som arrangerade den stora radikala demonstrationen i samband med toppmötet. Demonstrationen tågade från Alexandria, ett av de fattigaste områdena i Johannesburg till, Sandton Convention Centre där toppmötet hölls. En vandring från en värld präglad av extrem misär med skyhögt arbetslöshet och plåtskjul, till en annan med luftkonditionerade shoppinggallerior utsmyckade med marmorelare och guldfiskdammar. Med det i bakhuvudet blir plötsligt orsakerna bakom Sydafrikas höga brottslighet nästan pinsamt uppenbara.

Under toppmötet möttes alla former av demonstrationer och protester av hårda reaktioner från polisens sida. Användandet av chockgranater och gummikulor kritiserades hårt i media – ANC använder samma metoder som den gamla apartheidregimen nyttjade när den blev hotad. Under den stora demonstrationen kantades marschvägen av poliser och militärer beväpnade med automatvapen och pansarbilar, men de ansvariga måste ha insett att missnöjet inte låter sig hindras av våld, för demonstrationen fick marschera utan våldsamma inslag.

Michael beskriver den nya radikala rörelsen i Sydafrika:

– Det här är en rörelse som växer fram underifrån i mycket snabb takt, dess drivkraft är regeringens svek mot befolkningen. ANC lovade ett bättre liv åt Sydafrikas folk, istället har deras politik präglats av nyliberala nedskärningar. På landsbygden är bristen på land det stora problemet, medan det är privatiseringar och vräkningar som gör stadsbornas liv svårt. Längre trodde folk på ANC:s löften, men nu växer missnöjet dag för dag. Det är ingen som styr över den nya sydafrikanska rörelsen, hur mycket än kommunisterna och trotskisterna önskar att de gjorde det. Jag ser rörelsens okontrollerbarhet som en styrka i de flesta fall.

ANC är en mycket mäktig organisation med ett gott rykte sen befrielsekampen och många hängivna anhängare. Utomlands har ANC fortfarande ett romantiskt skimmer över sig sen antiapartheidtiden, men ANC är ingen klasskampsbaserad organisation och har aldrig varit det. Den bildades av svarta företagare som ogillade att de inte hade samma möjligheter som de vita företagarna.

– Nu när både svarta och vita kan plundra arbetarna så är ANC nöjda, summerar Michael läget. Men det är ibland svårt att

kritiserar ANC, länge var det som om att kritik mot ANC var lika med stöd för det gamla rasistiska systemet. ANC lever högt på sin historia och sitt goda rykte, men det blir uppenbart för allt fler att partiet är korrupt och att det inte har några lösningar på problemen i dagens Sydafrika. Det tragiska är att den fackliga ledningen ofta har täta kopplingar till ANC vilket minskar facket kraft. ANC känner sig starkt hotat av protesterna mot regeringen och använder sig dels av den vanliga polisen, dels av sin egen hemliga underrättelsetjänst, som buggar telefoner och skuggar folk. Inför toppmötet blev trehundra radikaler arresterade på oklara grunder. Regeringen ville se till att inget förstörde den harmoniska bilden av "det nya Sydafrika" de ville ge omvärlden.

Jag frågade Michael vilken verksamhet anarkosyndikalisterna ägnar sig åt till vardags.

– Bikisha Media Collective är främst en propagandagrupp, vi ger ut tidningar med vår analys av olika händelser och försöker vara med där det demonstreras eller strejkas. Vi är också med och driver arbetarmuséet och biblioteket här i Johannesburg, berättar Michael. När vi först fick höra om muséet var det på väg utför, och om inte vi hade gått in i verksamheten hade det antagligen inte funnits idag. De har kostat mycket tid, engagemang och pengar, men det är det värt. Det behövs en plats där socialister av olika ideologier kan samlas och där den sydafrikanska arbetarhistorien bevaras.

Michael Schmidt tar mig runt på en guidad tur av muséet som han och hans kamrater är med och driver. Muséet och biblioteket är inhysta i ett gammalt kraftverk i

centrala Johannesburg. På gräset framför muséet står en enorm staty av en strejkande kommunalarbetsare, den och byggnaden i sig minner om Sydafrikas speciella historiska arv. Arbetarostäderna är små kala cementrum för ett dussin män. Fönster och dörrar är försedda med galler eftersom svarta inte fick bo i centrala Johannesburg under apartheid och ledningen därför låste in sina arbetare om kvällarna. De flesta som jobbade här hade sin familj långt borta i svarta "hemländer" som rasistregeringen upprättat – hade arbetarna tur fick de se dem två gånger om året. För svenska arbetare har förhållandena också varit dåliga, men de har åtminstone alltid fått röra sig fritt, och de riskerade inte att låsas in om de

förändra under de kommande åren.

Jag bad Michael summera sina tankar kring situationen idag.

– Den radikala rörelse som vuxit fram i Sydafrika de senaste åren har gett oss anarkosyndikalister en enorm möjlighet att vidga våra kontakter och försöka föra ut vår analys och våra metoder till andra. Under apartheid var det mycket svårt för vita och svarta att mötas, och anarkiströrelsen var mycket isolerad. Så är det definitivt inte idag.

Vår del av rörelsen är fortfarande liten och omfattar endast ett hundratal organiserade, men vi växer snabbt. På demonstrationen träffade jag på en grupp anarkister från Soweto som vi aldrig hade sett

"ANC lever högt på sitt goda rykte, men det blir uppenbart för allt fler att det inte har någon lösning på problemen i Sydafrika"

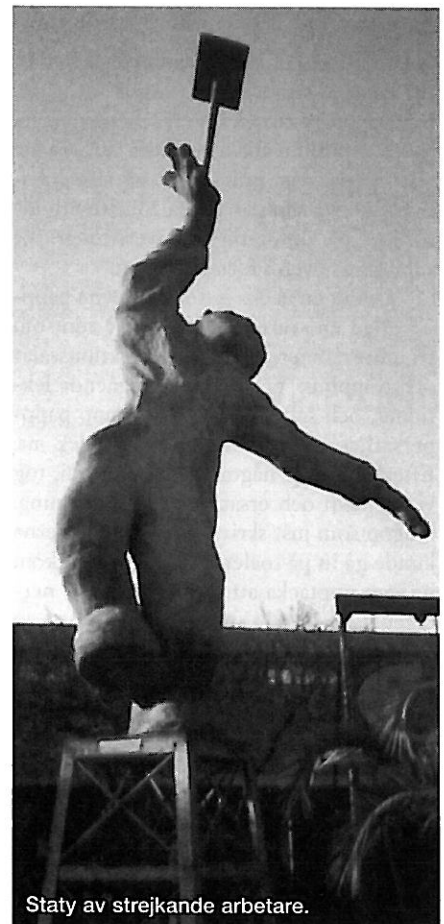
saknade pass vid kontroll. De svarta, färgade och asiatiska arbetarna i Sydafrika hade en dubbel kamp att föra, dels som arbetare men också som ickevita för att uppnå rättigheter som arbetarna i väst tog för givna. Den fackliga rörelsen blev snedvriden av detta, de vita hade sina lyxfack som bevakade medlemmarnas jobb och löner, att jämföra med de övriga arbetarna som enligt lag inte fick organisera sig. Men det finns en annan historia som Michael är snabb att påminna mig om. De sydafrikanska anarkosyndikalisterna skapade de första facken för både vita och svarta arbetare i seklets början och kämpade för ett ickerasistiskt samhälle.

Rasismen är fortfarande ett stort problem i dagens Sydafrika, trots den gruppnyrika svarta som vuxit fram efter 1994. Bara för att en grupp svarta skaffar sig fina jobb och barrikaderar sig i välbefästa förorter tillsammans med den vita överklassen – och många vita blir allt fattigare – har inte folks fördomar försvunnit. Kampen mot rasismen är ett av de ämnen som anarkosyndikalisterna lägger ner mest tid på i den utåtriktade propagandan, men Michael menar att det inte är den viktigaste frågan internt.

– Idag består rörelsen till 80 % av svarta och kanske 15 % vita, om vi utgår från den gamla regimens "ras"-kategorier. Det är nästan samma proportioner som finns i befolkningen i stort, vårt stora problem är väl snarare vår svaga förankring bland de färgade och asiaterna. För min del ser jag snedfördelningen vad gäller kön som ett större problem internt än rasism. Jag uppskattar att mindre än 20 % av de organiserade är kvinnor – det är något vi måste

förut. De skapade sin egen organisation utan kontakt med oss, sådant händer lite då och då. Att rörelsen sprider sig av sig självt är en väldigt stärkande känsla, det kan jag intyga! ☺

EDWARD ANDERSSON

Staty av strejkande arbetare.

Vem fan klottrar på väggarna i Brasilien?

BRASILLEN ÄR ETT AV VÄRLDENS FATTIGASTE länder. Inom landets gränser finns stora naturtillgångar som olja, trä och jordbruksprodukter. Inkomsterna från dessa industrier fördelas dock väldigt ojämnt och stannar i händerna på ett fåtal. Till exempel tjänar den rikaste tiondelen 65 gånger mer än den fattigaste tiondelen. Den nyliberala politik som förts de senaste åren har gjort det möjligt för privata företag – ofta transnationella – att driva verksamhet som tidigare sköts av staten. Sektorer som post, elförsörjning och sjukvård till stor del privatiserats, vatten och universitet står på tur. Inkomster som staten skulle ha använt till sociala åtgärder stannar nu istället hos företagen.

I de flesta fall har privatiseringarna lett till sämre service och höjda avgifter. Studentprotester arrangeras nu på universitet i Brasilien för att hindra att privata investerare får inflytande på undervisningen. De kämpar också för att utbildningen på de statliga universiteten ska vara gratis även i fortsättningen.

– Under en vecka satte vi upp vita papper med en svart ram på väggar runt om på universitetet; i korridorer, lektionssalar och trapphus. Vi gick in på pågående lektioner, och satte helt allvarligt upp pappersarken, ursäktade oss och gick ut. Efterhand som någon skrev på arken, tog vi ner dem och ersatte dem med tomma. Någon som just skrivit på ett av papperna kunde gå in på toaletten och när hon kom ut igen upptäcka att hennes citat var nertaget.

Så börjar studenterna från MUP-Movimento Universidade popular, ett nätverk med medlemmar från olika vänsterstudentorganisationer vid det statliga universitetet i Rio de Janeiro, berättelsen om sin aktion. Det här mystiska beteendet startade spekulationer. Alla undrade vem som satte upp pappersarken och varför. Det som skrevs på papperna startade i sin tur diskussioner över hela universitetet. Så

efter en vecka satte MUP-medlemmarna upp affischer som kallade till ett planeringsmöte för en aktion som skulle äga rum följande dag. Det beslutades att en kulturell okupation skulle genomföras.

– Vi ville låta gatans kultur ta plats i det offentliga rum som universitetet är, säger Dulci som var en av arrangörerna.

– Med hjälp av ungdomliga uttrycksformer i universitetets akademiska miljö ville vi starta en debatt om planerna för budgetnedskärningar och privatiseringar på universitetet, fortsätter Dulci. Tanken var också att få möjlighet att diskutera hur vi istället vill att universitetet ska utvecklas.

Väggmålning och breakdance

Klockan sju på kvällen följande dag inleddes det hela med ett framträdande där fem svartklädda personer läste upp citat från de papper som suttit på väggarna. Därefter följde uppträdanden med rap, breakdance och graffitimålning. På väggen utanför en av aulorna hade arrangörerna målat två förstörade kopior av de vita, ramprydda pappererna. Dessa fylldes snabbt med politiska budskap och bilder. Målandet spred sig då till väggarna på deltagarnas eget initiativ och pryddes snart en hel korridor. Som avslutning hölls ett stort möte för att utvärdera aktionen och komma med förslag på nya aktioner. Totalt deltog 500 personer i någon del av aktionen.

– Reaktionerna på aktionen var väldigt blandade, berättar Daniel, en annan av arrangörerna. De flesta var positiva till aktionen, men vissa blev sura för att det klottrades på väggar, istället för på papper. De lärare som själva varit aktiva inom studentrörelsen var positiva till vår aktion, men ledning för universitetet var kritisk.

– Uppföljningen på aktionen blev väldigt lyckad, fortsätter Daniel. Studentrådet kallade till ett möte för att få fram ett gemensamt ställningstagande för eller mot aktionen. Det skulle också

beslutas vilka som var ansvariga för aktionen och om de skulle ställas till svars för klottret inför fakultetsledningen i den berörda korridoren. Vi lyckades vända det här mötet till en diskussion om nedskärningar och privatiseringar. För övrigt tyckte vi att det var konstigt att kalla till ett öppet möte för att ta ställning för eller emot aktionen, men inte för att diskutera de viktiga frågor som rör universitetets framtid och organisering.

Filmatisering

På mötet antogs ett uttalande som utser "budgetnedskärningarna, den nuvarande utvecklingen som leder till privatiseringar, nedvärderingen av icke-akademisk kunskap och universitetets elitistiska karaktär som skyldiga för aktionen." Det hördes kraftiga protester från medlemmarna i högerstudentorganisationerna, men MUP lyckades få en majoritet som röstade för uttalandet.

– Det var väldigt inspirerande att se att så många är missnöjda med den aktuella situationen på universitetet. Några av studenterna tog sig sen in på ett möte mellan lärare och ledning och lyckades förhandla till sig rätt att prata på mötet. De fick igång en diskussion om aktionen, något som gav en bättre förståelse för det som hänt. Många av de närvarande på mötet hade trott att det som skett var spontan vandalisering, men fick insyn i att det var en genomtänkt massaktion.

– Vi ska fortsätta med fler kulturella okupationer, med inslag av musik, målning och dans, lovar Daniel.

– Vi har sammanställt en film om aktionen som behandlar de olika delarna av processen. På den har vi blandat klipp från aktionen och intervjuer med de medverkande. Vissa talar utifrån ett teoretiskt perspektiv, andra hur de upplevde aktionen. Vi vill visa bredden av deltagande och få bort den missuppfattning som finns om att allt planerades och leddes av ett fåtal personer. Dessutom vill vi betona att väggprydnaderna inte ska stämplas som klotter bara för att alla inte är så snygga. De uttrycker väl genomtänkta åsikter och tankar. Vi ska även göra ett flygblad i serieform som visar arbetet bakom aktionen. För oss är det viktigt att informera om processen före och efter aktionen. Den ska inte ses som en fristående handling, utan som ett första steg i kampen mot privatiseringarna. ★

CATRINE ÅKERBLOM

Fotnot: Aktionen genomfördes före det senaste valet. Den nya presidenten Lula lovade inför valet att stoppa privatiseringarna, men verkar ha svårt att leva upp till det.

Klasskamp från hela världen

Sydafrika Emily Nengolo, 61-årig antipriverserings aktivist, mördas av två män i vad som troligen är ett politiskt dåd.

Zimbabwe Även om medierna slutat rapportera om kampen för demokrati fortsätter naturligtvis fackföreningarna sin strid. När det inte är vita (rasistiska) farmare som råkar ut för statens våld så uteblir också rapporteringen om övergreppen. Ett exempel nu senast är när fackföreningen ZCTUs generalsekreterare Wellington Chibebegrips och misshandlas under vapenhot av polisen. Men han och de organiserade arbetarna låter sig inte avskräckas.

– In as much as the government would want to cow and intimidate us, they have not started and we cannot be silenced.

Ghana 1200 barnslavar i Ghana får äntligen återvända hem. Tyvärr är det endast en droppe i havet av de 250 miljoner barnarbetsare som ILO (The International Labour Organization) uppskattar att kapitalet utnyttjar i sin jakt på profit.

Zimbabwe Medan man här slåss för löneökningar på ett par procent visar arbetarna i Zimbawes textilindustri framfötterna och tar strid för 107% löneökning. Företagets hot om att avskeda alla strejkande avfärdas som ett tomt hot.

Kenya Coca-Cola tillhör som vanligt de ondaste bland elakingar, men ännu en gång möter de också på motstånd. Arbetarna i Kenya går i strejk för en 100% löneökning.

Kenya När strejkande textilarbetsare i Kenya stoppade strejkbrytare attackerades de av kravallpolis vilket resulterade i flera timmars rasande upplopp. Arbetarna passade dock på att sätta maskinerna i områdets 16 fabriker ur spel. Strejken gäller bland annat rätt till sjukskrivning och ett stopp på de omfattande sexuella trakasserierna.

Nigeria Man befärar att ytterligare 2 kamrater har fått sätta livet till p.g.a. det statliga våldet. Den här gången är det två hamnarbetsare i Nigeria som befäras ha drunknat efter att polis och militär på ett multinationellt oljeföretags begäran stormat en fredlig protest på en av bolagets pirer.

Indien Efter 17 dagars strejk vid Singarens kol gruvor segrar arbetarna trots omfattande strejkbryteri. Planerade privatiseringar inställs.

Sydkorea Återigen verkar det blåsa upp till strid i Sydkorea. När arbetsköparförbundet gick ut med en rekommendation om lönehöjningar på ca 4.5% kontrade facken med att begära 11.1 – 11.4%. Med tanke på att Sydkoreanska fack är kända för att sätta handling bakom sina ord, ofta i form av Molotovcocktails, så kan vi nog se fram emot en del TV underhållningen under våren.

Filippinerna I ett desperat försök att bryta gruvstrejken som nu kostat Lepanto Consolidated Mining Corporation över 15 miljoner sparkades de två strejkledarna nyligen. Någon effekt på strejken har detta naturligtvis inte och vi kan nog räkna med att de två agitatorerna får sina arbeten tillbaka när företaget ger vika.

El Salvador Massiva demonstrationer och protester mot privatiseringar och inskränkningar på fackföreningarnas rättigheter kompletteras med att aktivister stängde El Salvadors konsulat i New York och San Francisco

Grekland Grekland har tagit över rollen som EU:s ordförande land och det hela börjar lovande. Mellan femton och tjugotusen demonstranter samlades i staden Nafplio för att protestera vid EU:s arbetsmarknadsminister möte. Samtidigt ockuperade 300 byggnadsarbetare arbetsmarknadsdepartementet för att visa sin solidaritet med demonstranterna i Nafplio.

Palestina Intifadan fortsätter!!!

Storbritannien Regeringen är på väg att frånta flera viktiga fackliga rättigheter från brittiska brandmän. I protest mot detta har man genomfört flera strejker som sätter labour regeringen i en mycket dålig sits. Senaste beskedet från brandmännen var en 48-timmars strejk och löftet om att inte ge upp!

Ryssland Efter Sibliens flygplatspersonals aktion som framgångsrikt trotsat strejklöftet vädrar fackföreningarna åter morgonluft och gör sig redo för strid. Flygplatspersonalen lyckades nämligen genom att vägra äta förklaras som icke arbetsdugliga vilket gjorde att flygplatsen stängdes ner utan någon officiell strejk vilket i sin tur fick myndigheterna att vika.

Venezuela Högerns och företagens attack mot president Chavez verkar nu vara på upphållning och den gamla bananrepublik traditionen i Sydamerika är förhoppningsvis ett avslutat kapitel.

USA Företaget Wal-Mart hävdar att deras arbetsare frivilligt avstår från facklig organisering på grund av det goda samarbetet mellan företagsledningen och arbetarna. Påståendet klingar dock ganska så falskt när det yppas i en domstol där Wal-Marts har blivit stämda av sina arbetsare för just trakasserier mot de som vill ansluta sig till en fackförening.

Australien Tusentals fackanslutna marscherade återigen till Melbourne Magistrates Court till stöd för aktivisten Martin Kingham som står anklagad för domstolstrots i kampen mot de mäktiga byggbolagen. Återigen tvingas domstolen att skjuta upp förhandlingarna. En för alla – Alla för en.

Alex tjänstgjorde som rysk elitsoldat i kriget mot Tjetjenien. Han dödade fler än 40 människor. I dag är han frihetlig socialist och hans berättelse påminner om vilket helvete eliternas slagfält är för de som drabbas av de rikas retorik. I stället måste vi kämpa och vinna i "the war to end all wars" – kriget mellan klasserna. Följande intervju är gjord av "Barricada Collective" i Boston.

Låt oss börja med lite bakgrund. När började din tjänstgöring i armén?

I juni 1996 mönstrade jag, och fick som "ung krigare" göra IQ-test, delta i fysiska tävlingar, sådana saker. Flera hundra män testades och officerarna beslutade sedan vilken del av armén man skulle skickas till.

Ville du gå med i armén? Hur lång var träningen?

Det ville jag. Träningen var två månader och bestod av några bergskrigsföringsövningar. Under träningen fick officerarna oss att ropa "Död, död, död åt tjetjerna!" Jag visste att det var en möjlighet att vi skulle komma att hamna i Tjetjenien och blev inte överraskad när jag var en av de som skeppades dit. Jag togs ut för att delta i specialstyrkorna.

Vad gjorde du under de första

månaderna i Groznyj?

Från augusti till oktober 1996 förekom det hårda strider mellan ryska styrkor och tjetjenska rebeller i Groznyj. Officerarna var så dumma, jag menar riktigt ointelligenta, och de visste inte vad de gjorde. Ofta var det sergeanterna som utarbetade strategierna, vi ignorerade helt enkelt officerarna. En gång på Leningatan var vi tvungna att hjälpa en grupp ryska soldater som var omringade av Tjetjenska styrkor. Officerarna var idioter och skickade in oss utan information om situationen. Vi nådde dem aldrig. I sju dagar var vi fångna där, med knappt något vatten alls och lite konserverat kött. Man tvingades skicka dit en annan elitstyrka - SOBR - för att rädda oss. Min första trupp bestod av 15 personer och 10 av dem dog då. Det var hemskt.

Var vardagsförhållandena alltid svåra för soldaterna?

Under det första Tjetjenienkriget hade vi soldater bara möjligt bröd, men officerarna hade mängder med kött och godis och andra saker. De försökte inte ens dölja det, de åt öppet inför oss. Vi lärde oss jaga ormar och grodor.

I oktober beslutade general Lebed (då arméchef) att de ryska förlusterna var för stora och beordrade ett offensivstopp. Det var inte meningen att vi skulle göra några storskaliga attacker på rebellstyrkor längre, bara mindre operationer i byar. När vi lämnade Groznyj hade mina händer börjat skaka konstant på grund av alla jag dödat.

Efter oktober brukade vi mestadels gå in i mindre bergsbyar. Jag dödade personligen ett 40-tal människor i byarna. När vi inte syss-

lade med aggressiva operationer så gjorde vi andra saker. Min trupp var experter på närstrid, bomber och minor, sjukvård... vi var de skickligaste soldaterna. Vi hölls hemliga. Ingen visste att de fredsbevarande minröjarna egentligen var specialstyrkor som rekognoscerade

Hade ni någonsin vardaglig kontakt med byarna? Såg du på byborna som rebeller?

Det var sällsynt att ha kontakt även med den ryska befolkningen i Tjetjenien, order fick vi precis innan en operation. Vi lämnade basen direkt efter det och återvände direkt efter uppdraget. Vi hade inte tid att träffa människor.

Vi brukade bara gå in när vi hade information att det fanns rebeller. Specialstyrkorna fungerade som ”bestraffare”. Officerare sade till oss var det fanns rebeller i en by, och vi beordrades att gå in i byn och finna dem och döda dem. Vi dödade mest män, inte kvinnor.

Berodde det på att bara tjetjenska män stred?

Det fanns kvinnliga soldater bland rebellerna. Tjetjenska kvinnor var kända som utmärkta krypskyttar. Ryska soldater hatade dem. Vi kallade dem ”vitstrumpor”. Första gången en vitstrumpa fångades i min närvaro såg jag hur mycket ryssarna hatade dem. Hennes händer bands till en bil och benen till en annan, så att hennes kropp sen slets itu. En del av kroppen samlades ihop och släpptes ner i hennes by från en helikopter.

Den andra vitstrumpan vi fångade bands fast vid ett träd. Två kilo med trotyl placerades under henne. En långsam veke, ungefär fyra eller fem meter lång, tändes i hennes åsyn. Hon visade ingen fruktan alls, hennes ansikte visade inga tecken överhuvudtaget. Efter hon sprängts i bitar förföljdes jag av hennes ansikte. Jag började använda droger efter det, för att komma över smärtan. Den tredje vitstrumpan vi fångade sade våra officerare till oss att vi kunde våldta innan hon dödades. Ingen av oss gjorde det. Så vi sköt henne.

En gång i en större by hade rebellerna ett väldigt bra försvar mot vanliga ryska soldater. Man satte in oss. Vi attackerade under morgonbönen, de

såg oss inte komma. Det var en väldigt framgångsrik operation, bara en man dog, och han var tjetjen. Fångarna förhöordes, och sköts sedan. Allt filmades.

Var det vanligt att filma uppdrag?

Jag har inspelningar av grymma strider mellan ryska och tjetjenska styrkor. Videos du aldrig skulle se på TV. Riktigt blod, riktig död, riktig hjärnsubstans. Många soldater har inspelningar från kriget. Ofta är de av dålig kvalitet, men det fungerar bra som minnen.

Var det bara ryska soldater som var grymma?

Nej, självklart inte. Bland de ryska soldaterna var det oftast de vanliga soldaterna som inte var så bra utbildade eller tränade som agerade grymt, specialstyrkorna gjorde oftast bara sitt jobb. Jag kände några vanliga soldater som skar av tjetjeners öron och gjorde halsband av dem som de hade på sig i strid. Men tjetjenerna var grymma också de. Jag anser att tjetjenerna var grymma av fler anledningar än att de ville ha självständighet. Det finns en lång historia av grymhet i Tjetjenien, grymhet mot sig själva och andra.

När tjetjenska rebeller tillfångatog en

”Officerarna stal pengarna och gav oss nästan ingenting. Jag var en mördare utan lön”

rysk soldat var det vanligt att de videofilmade när de sköt av fingrarna på den och skickade videon till soldatens föräldrar. De brukar oftast be om en lösensumma för fri-släppandet av fången. Om familjen inte hade några pengar filmade de mer tortyr, kanske genom att bryta varje ben i kroppen på den eller kastrera soldaten, för att sedan återigen be om pengar. Ibland korsfäste de ryska soldater nakna och hällde honung eller socker på dem för att de skulle attrahera flugor och lämnade dem att dö.

Sårades du någonsin?

Ja, jag blev splitterskadad av en raketdriven granat. En kamrat och jag var fångade i en byggnad och besköt rebeller när granaten exploderade. Min kamrat slogs medvetslös. Han förlorade en del hörsel och har svårt att tala. Detta hände när ryska politiker på TV där hemma sade att kriget var över. Men striderna fortsatte.

Under din tid på sjukhuset, ville du återvända eller ta dig därifrån?

Jag kände att jag ville återvända. Jag kände

ansvar för att hjälpa mannarna i min grupp. Nu använde jag också mycket droger för att glömma smärtan jag kände av att ha dödat så många människor.

Så vad hände när du slutligen lämnade Tjetjenien?

Jag var ledare för min grupp, och om det fanns fem soldater med mig så kunde vi tillsammans ödelägga en hel stad. Jag hade möjlighet att förflyttas till Dagestan eller Jugoslavien, men jag kunde inte leva med allt blod på mina händer. I Tjetjenien var jag tvungen att använda droger för att förbli mentalt och fysiskt aktiv. Nu kunde jag inte sova på två eller tre år, jag mindes alltid mer och mer av vad som hade hänt. Mardrömmarna kommer fortfarande, men inte så fruktansvärda som de första två åren.

Jag fick inga medaljer efter Tjetjenien, bara en ring och 660 rubel (då motsvarande ungefär 1000 kr) – istället för de 6600 rubel jag hade rätt till. Officerarna stal pengarna och gav oss nästan ingenting. Jag var en mördare utan lön. Den ryska regeringen var inte ett dugg intresserad av sina soldater.

Nu har jag en sjukdom i mina lungor, mina ben och kanske i hjärnan. Jag behöver medicinsk hjälp, men jag har inte

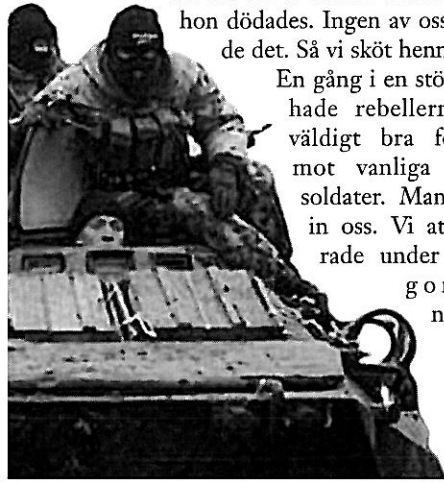
pengarna det krävs för kvalificerad hjälp och ingen hjälp från staten. Jag var inte den enda som användes som bricka i ett politiskt spel. Många människor insåg inte vad den egentliga

anledningen till att vi krigade var. Nu är så många soldater invalider, tiggare, knarkare, alkoholister, hemlösa, kriminella och psykiskt sjuka.

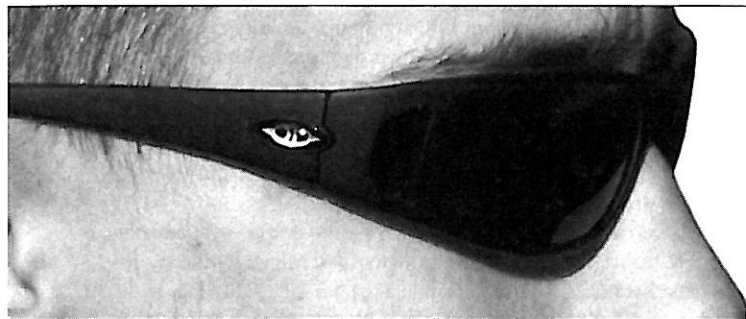
Till slut kickade jag drogerna, men mardrömmarna kom tillbaka, så jag började dricka mycket. Senare lade jag av med spriten och nu dricker jag väldigt sällan. Efter tre års apolitiskhet gick jag med i en ultrahöger-milis, Rysk Nationell Enhet. Jag deltog till och med i några av deras aktioner. Men de hade inte svaren jag letade efter, jag insåg snart att de inte hade vad Ryssland behövde. Det var bara en annan form av förtryck.

Av en slump råkade jag få tag på ett exemplar av en anarkisttidning. Mina ideal fokuserade på jämlikhet och fred mellan folken. Så de frihetliga socialisterna intresserade mig. Jag skrev ett brev till dem, vi möttes ett par gånger för att diskutera idéer och praktik. Jag insåg att det stämde överens med vad jag själv tyckte. ☺

LEON, BARRICADE COLLECTIVE I BOSTON
ÖVERSATT OCH REDIGERAT AV
MIKAEL ALTEMARK

D.A. ger svar på

Vad är det egentligen som skiljer syndikalister från kommunister och annan vänster?

Syndikalismen är i grund och botten en organisationsform, en idé om hur man ska organisera arbetarklassen mot dagens kapitalister och även hur man ska organisera ett samhälle där alla lever på lika villkor, dvs. det socialistiska samhället.

Kommunism, anarkism, och även socialdemokrati om man så vill, är i grunden ideologier. Det vill säga, kommunismen, och andra ideologier, utgår från gemensamma värderingar, medan syndikalismen utgår från en gemensam idé om organisering. Den syndikalistiska organisationsformen handlar om att alla ska kunna vara delaktiga i de beslut som berör dem.

Självklart är det inte riktigt så svart på vitt, syndikalismen har givetvis värderingar, och kommunismen har idéer om organisering.

Hur vill syndikalister påverka och ändra samhället då?

Genom att organisera sig där man bor och jobbar har man de bästa förutsättningarna att förändra samhället, både små förändringar idag, och stora samhällsomvälvande förändringar i framtiden.

Man måste påverka sin egen vardag, det är där, i skolan eller på jobbet, man har de bästa kunskaperna om hur saker borde förändras till det bättre för alla. Som syndikalist organiserar man sig därför fackligt.

Det är förhållandet mellan arbetare och kapitalist, de som producerar mot de som äger, som är grunden för dagens samhälle, så det är mellan oss, arbetarklassen, och dem, kapitalisterna, som den viktigaste kampen måste föras.

Andra försöker gå andra vägar, till exempel genom att försöka få in ett parti i riksdagen och få makten där. Men även om ett socialistiskt parti får makten i riksdagen så är det arbetarna som själva måste ta över kontrollen på sina arbetsplatser, det är där den riktiga makten finns. Det är också arbetarna som måste organisera resten av samhället, det kan inte en partistyreelse göra.

Men det finns ju redan en fackförening med massor av folk, varför engagerar ni er inte där?

Just därför att vi vill förändra samhället. Redan under storstrejken 1909 förrådde LO arbetarna. Då backade LO tillbaka mot SAF:s (Svenska arbetsgivarföreningen, nu Svenskt näringsliv) krav, trots att en övervägande majoritet av LO:s medlemmar ville fortsätta strejken. Efter att LO fegat ur lämnade nästan hälften av LO:s medlemmar organisationen, det var då den syndikalistiska fackföreningen SAC bildades. Sedan dess har de reformistiska facken haft en väldigt mesig linje mot arbetsköparna, trots att de med sitt stora medlemstal hade kunnat skapa stora förändringar.

Inom LO och de andra stora facken finns ingen vilja att förändra samhället, det är de i toppen, fackpamparna, som bestämmer och de ser bara om sin egen rygg. I en toppstyrd organisation, som styrs av en "elit" med överbetalda byråkrater kan man inte göra mycket skillnad!

Det är mycket snack om fackföreningar, men de som inte jobbar, får de inte vara med inom syndikalismen?

Syndikalismen är öppen för alla som inte lever på andra anställda, dvs. inga VD:ar, företagsägare som har anställda mm.

Anledningen till att syndikalismen i huvudsak inriktar sig på förhållandet mellan arbetare och arbetsköpare är för att det är där den grundläggande motståndningen mellan klasserna finns. Det är bevarande av dessa klasser som gör att vi har kvar kapitalismen.

Men självklart kan man engagera sig inom syndikalismen om man t ex går i skolan eller är student, och någon gång ska man väl ut i arbetslivet.

Som elev har man ju en situation som påminner om den som anställda har. Problem med arbetsmiljö, sexuella trakasserier mm, är lika vanligt, om inte vanligare, bland elever som bland arbetare. Därför bör man starta skolgrupper som kan försöka påverka elevernas situation. Genom protester, och genom att anmärka på alla fel som finns kan man få igenom en del förändringar och därigenom förbättra sin vardag.

tal om syndikalism

? Men ni är ju bara typ 10 000 stycken, hur ska ni kunna göra någon skillnad?

★ Självklart behöver man vara mer än 10 000 för att kunna göra revolution. Men det vi syndikalister kan göra idag, är att visa att det går att göra motstånd, att man inte behöver gå med på arbetsköparnas krav, våga sätta hårt mot hårt. Och genom att ständigt arbeta för arbetare, mot arbetsköpare, visar vi vad vi vill, och lockar fler till att arbeta för ett rättvist samhälle.

? Är det inte effektivare med en centralmakt som styr organisationen?

★ Kanske effektivare, men inte bättre. Eftersom alla människor är lika mycket värda bör alla få möjligheten att påverka i de saker som berör dem, det kan de inte i en centralistisk organisation. En organisation som har ett centralt styre, kanske kan ta ett beslut snabbare, men samtidigt är det lätt hänt att medlemmarna inte vill att det beslutet ska tas.

? Men varför måste man hålla på och bråka, det blir väl bättre om alla försöker samarbeta?

★ Så länge vi har de klassmotsättningar vi har, så länge vi har ett kapitalistiskt samhälle, så måste vi bråka. Vi gör det för att några få äger allt, medan vi, det stora flertalet, skapar vinsterna som vi inte får del av. Om alla verkligen skulle samarbeta, så skulle vi inte ha ett kapitalistiskt samhälle. Vi kommer att bråka så mycket vi kan, ända tills makten finns hos folket.

? Ni har ju hållit på i 100 år, blir ni inte klara snart?

★ Vi försöker skapa ett bättre samhälle, där inte jakten på profit är det viktigaste, utan att människor mår bra. Allting kommer inte att bli perfekt, det finns alltid förbättringar att göra, så därför blir vi aldrig färdiga. Men vi har fortfarande den viktigaste delen av vår kamp kvar, nämligen att överta produktionsmedlen, dvs att ta makten över våra arbetsplatser och resten av samhället. Detta är något som vi, arbetare, borde klara av snart. Det beror på oss alla!

? Måste man vilja ha revolution om man är syndikalist?

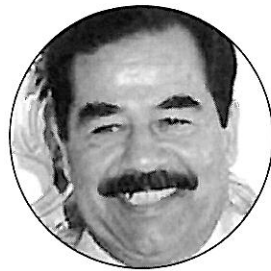
★ Som syndikalist vill man ta tillbaka det som har producerats av oss alla, men som arbetarklassen aldrig har fått del av. Och eftersom denna vilja finns, att ta tillbaka de miljardvinster som skapas i olika företag, och som tillfaller ägare och styrelser men som har producerats av de tusentals anställda kan man väl säga att syndikalismen är revolutionär.

Syndikalismens mål är även att demokratisera resten av samhället, inte bara det ekonomiska (ägandet). Genom att avskaffa riksdag och regering, och införa en beslutsordning där alla har möjlighet att delta i de beslut som berör dem, och där inga beslut tas "högre upp" än vad som är nödvändigt, får vi ett mer demokratiskt samhälle. Detta brukar också kallas revolution. Men enligt många uppslagsverk skall en revolution vara våldsam, men våldet kommer nog den rådande maktstrukturen att stå för, när de gör ett sista desperat försök att hålla kvar makten. Leve friheten, leve syndikalismen, leve revolutionen!

IRAK

IRAKKONFLIKTEN KAN EGENTLIGEN INTE förstås som en ensam företeelse. Med andra ord, det blir svårt att begripa vad som händer och varför det händer om man inte lyfter blicken och ser på situationen utanför Irak. Det hot mot Irak som byggs upp av främst USA och Storbritannien beror egentligen inte särskilt mycket på vad som händer i Irak. Däremot skulle naturligtvis inte konflikten se ut som den gör om inte Irak fungerade på det sätt det gör.

Centralt i amerikansk såväl som europeisk mellanösternpolitik har alltid varit och är fortfarande kontrollen över naturtillgångar, i Iraks fall i huvudsak oljetillgångarna. Från amerikanskt håll har det ibland framförts att det inte skulle stämma, då ett eventuellt krig mot Irak skulle göra oljan så mycket dyrare, något som skulle hota amerikanska oljeindustrier. Det är dock av underordnad betydelse; USA och dess allierade agerar inte som de gör, för att hålla oljepriset på en viss nivå, utan för att säkra kontrollen över oljetillgångarna. De krafter som sätts i rullning när det ska rustas för krig bryr sig mycket lite om enskilda oljeproducenters öden och äventyr, eller för den delen oljeprisets eventuella upp- eller nedgång. Vad som spelar roll är kontrollen över oljan.

Kontrollen över viktiga råvaror var precis samma anledning som drev de gamla kolonialstaterna att erövra och plundra främmande länder och folk. I intensiv tävlan med varandra upprättade de imperialistiska staterna kolonier runtom i världen, kolonier som var tydliga geografiska områden. Även om Storbritannien i och med sitt krigshetsande för en gammal tradition vidare in i 2000-talet har situationen dock ändrats markant. Det har visat sig alltför kostsamt och svårt att regera direkt, genom ett tydligt och ofta mycket våldsamt maktutövande. Samtidigt har den intensiva tävlan om råvarutillgångar som utmärkte 1900-talets kolonialmakter ersatts av ett ömehisidgt behov av kontroll. Kapitalismen har sedan länge lämnat nationalstatens trygga famn och växt till ett globalt produktionsmönster som mer eller mindre innesluter varje hörn av jorden och som i mycket begränsad omfattning tjänar på krig mellan de olika imperialistiska länderna. I stället säkras råvarutillgångar, liksom internationella

marknader och internationaliserad produktion, genom indirekt kontroll. Man skulle nästan kunna säga att nyliberalismens försvurna politiker tagit till sig av sin egen politik och lagt ut imperialismen på entreprenad. Genom beroendeförhållanden, pakter, allianser, "bistånd", och kanske främst exporten av "ideologi", försöker kapitalet kontrollera råvaror och arbetskraft genom att antingen låta mer lokala härskare (t.ex. härskarna i vissa enskilda stater) eller större internationella enheter (till exempel FN och olika 'frihandelsavtal' och liknande) sköta den direkta kontrollen.

För att förstå händelserna runt Irak måste vi hålla detta i minnet. Iraks diktator Saddam Hussein stöddes ursprungligen av USA som bl.a. beväpnade den irakiska armén och utbildade irakiska officerare i "förhörsteknik" och liknande. Det gjorde man naturligtvis inte av en slump eller genom en misräkning, utan för att man tyckte sig ha hittat en stabil regim i mellanöstern som kunde garantera fortsatt tillgång till viktiga oljetillgångar. Det parti som Saddam Hussein tillhör (eller tvärtom, snarare) heter Baathpartiet, ett parti som tog makten i två kupper 1963 och 1968. Det finns mycket som tyder på att partiet redan då sponsrades av USA och vissa andra västländer. Efter Suezkrisen 1956 blev det alltmer uppenbart för amerikanska intressen hur viktigt det var att kontrollera det bångstyrga mellanöstern och dess enorma ekonomiska potential. I Irak, ett land sedan länge känt för sina stora tillgångar av olja, jättearbetarnas och böndernas aktivitet och hotade stabiliteten i såväl Irak som i resten av mellanöstern. Storgods ockuperades, kapitalister avrättades, strejker och okkupationer skakade gång på gång om det irakiska samhället. Som ett svar på denna arbetaraktivitet tog Baathpartiet makten. Med tiden blev Saddam Hussein (som så många andra innan och efter honom) ett problem för de krafter som tagit honom till makten; i och med invasionen av Kuwait 1991 så var det det irakiska ledarskapets stormaktsdrömmar som hotade stabiliteten och därför måste hållas kort. Sedan dess har dock mycket ändrats, inte så mycket i Irak som i dess omgivning. USA:s viktigaste allierade i regionen, och därmed kapitalismens främsta försvarare,

har länge varit Israel och Saudiarabien.

I Israel har sionisterna (de som arbetat för skapandet av en strikt judisk stat, se DA #26) fått ekonomiskt och militärt stöd av först Storbritannien och sedan USA för att agera stormakt i området och för att därmed kontrollera såväl arbetare som råvaror och marknader. I Saudiarabien har en fullständigt korrumperad härskande elit genom motsvarande hjälp lyckats hålla sig kvar vid makten. I Saudiarabien har detta främst dock skett genom ett cyniskt utnyttjande av islam.

Israel skakas dock av den palestinska intifadan, som trots motgångar fortsätter utmana israels aggressiva ockupationspolitik. Israel tvingas därför vända sig inåt och det eskalerande upproret hos palestinierna hotar också att sprida sig utanför israeliskt område. Det är därför USA tidigare visat ett plötsligt intresse för fred mellan Israel och palestinier; det ligger i USA:s och kapitalets intresse att en (för Israel fördelaktig) fred åstadkomms, något som dock inte är inom sikte.

De saudiarabiska härskarna börjar också spela ut sin roll som USA:s allierade. Den pågående konflikten i Palestina upprör det saudiska folket och dess härskare kan omöjligen göra vilka eftergifter som helst på det området. En fred mellan Israel och palestinierna måste i praktiken stödjas av Saudiarabien och andra arabländer, och då måste en sådan fred innebära palestinsk kontroll över Jerusalem, något Israel vägrar gå med på. De saudiska härskarna skulle förlora kontrollen över den religiösa ideologi de härskar genom, om de gick med på något annat.

Det är detta delikata dilemma USA och kapitalintressena har att brottas med. Hur olös situationen än är kan de omöjligen släppa kontrollen över mellanösterns tillgångar och marknader. Som möjlig lösning står en ny härskande elit i Irak, dikterad helt efter USA:s villkor. Det är på grund av detta USA knyter nära kontakter med delar av den irakiska oppositionen och säger att en amerikansk general ska styra Irak på ungefär samma sätt som amerikanska militärer styrde Japan efter andra världskriget. Detta skulle garantera den nödvändiga stabilitet som USA har i uppgift att bibehålla på ett eller annat sätt. ☹

DANIEL TERDELL

Multikulturalism – en liberal smörja

Något som sticker i ögonen för en grundmurad internationa-
list och socialist är det ständigt återkommande tema inom det
politiskt korrekta etablissemang som stavas multikultura-
lism. En liberal sörja som ihärdigt förfäktas av den världsvana
journalistkåren och så kallade radikala krafter med fifflande
opportunisten Schyman i spetsen.

Överlag har vänstern en märklig syn på det som befinner sig
på andra sidan ån. Även vi är fångade i ett etnocentristiskt
tänkande som inte bara gav upphov till kolonialismens ideolo-
giska legitimitet utan även bidrar till en mystifiering och exo-
tism av det okända. Acceptansen för suspekta beteenden och
märkliga fenomen, så länge det kategoriseras som religiöst
och/eller kulturellt betingat, kan ta sig oanade uttryck. Mordet
på Fadime medförde förvisso en hysterisk och vämjeligt opro-
portionerlig debatt kring hedersmord, men dock en välbehöv-
lig debatt. Den medförde att vi slapp skaka fram en övervin-
trad vänsterintellektuell, som påpekade att det hörde till den
afghanska kultursfären att vält murar över bögar. Eller att
vänskapsföreningen Sverige – det nya Korea informerade väl
ingående och detaljerat om den kärleksfulla koreanska tradi-
tionen att sätta på hundar.

Vad ett otal socialistiska
kamrater med utländsk bak-
grund gärna påtalar är deras
uppenbara förvåning över den
svenska vänsterns påtagliga

acceptans och förståelse för de konservativa och direkt reak-
tionära strömningar som följer med många nya medborgare.
Persiska vänner har satt fingret på denna problematik, samma
feodala mönster, nationalism och religiöst undertryckande de
kämpade mot där välkomnas här som kulturellt berikande,
samtidigt som vi kämpar mot de svenska uttrycken för samma
vansinne. En makaber inkonsekvens som även yttrar sig i ana-
lysen av internationella konflikter. Helt plötsligt förfaller man till
simpler idealism och låter moralismen sätta agendan –
Palestinafrågan ett rykande aktuellt exempel.

Men förkärleken att bevara rester av det förflutna är ett gott
kännetecken för nords ekologiska tredje världen-vurmare. När
småskaligheten och det arbetsintensiva blir ett självändamål –
knätofs ska det va! – förloras perspektiven fullständigt. För det
existerar inget naturligt förutom det reellt existerande, allting
befinner sig i förändring även den mest marginella företeelse. En
ständig rörelse, ett dialektiskt spel med sin omgivning med
såväl, människa som natur. Tanken kan knappast vara att upp-
rätta isolerade reservat där "traditionella" levnadsmönster skall
få utlopp samtidigt som den stora massan är i skriande behov
av elektricitet. Problematiken kring "moderniseringen" är uppen-
bara ur mänsklig och miljömässig synvinkel, men det handlar
om att finna progressiva, teknologiska och rationella alternativ
som inte romantiserar det eviga/originella/naturliga och inte
absurt nog ger naturen ett egenvärde utan att relatera till vår art.

Uppmålandet av svartvita bilder av verkligheten underlättar
ens egen existens och förhållande till samhällsliga och indivi-
duella relationer. Men den fega väg som bygger på enkelspå-
riga resonemang och en värld av goda och onda må vara hur
moraliskt föredömligt som helst men skymmer sikten för de

grundläggande lösningar vi är i behov av. Det handlar inte om
att gräva ner sig i esoteriskt högravande men intellektuellt
undermålig postmodernism och enerverande pubertetsrelati-
vism. Utan att se till den dubbelnatur som många företeelser
uppvisar, de interna motsättningarna och i synnerhet vilken
roll de har i sitt nuvarande historiska sammanhang. De dog-
mer som i allmänhet går under epitetet religion är ett utmärkt
exempel på detta.

Hur överheten nyttjat de religiösa institutionerna, från klass-
samhällets och statens uppkomst till den moderna national-
statens skapande under 1800-talet, för att legitimera sin egen
position är knappast en nyhet. Inte heller den råhet och bru-
talitet som stövlats fram i Guds namn. Hemmahörande i den
kristna sfären är det enkelt att stigmatisera en rörelse med
korstågen, inkquisitionen och underlåtenhet gentemot fas-
cistregimerna på sitt samvete. På samma vis är det tämligen
enkelt att förbise vad de pysslar med på andra sidan, att
skapa en idealiserad bild som fond till de egna måltavlorna.
Buddhismens freds- och kärleksbudskap är vi väl förtrogna
med, i synnerhet som manifestation i den charmige tomten

Dalai Lama. Trots detta
kan man finna raka mot-
satsen inom en religion
som vanligtvis definieras
som pacifistisk. Det
aggressiva munkväsen-

det på Sri Lanka har varit en drivande kraft bakom de pogro-
mer som den lankesiska minoriteten utsatts för i modern tid.
Deras militanta hållning har bidragit till att den ytterst blodiga
konflikten mellan de tamilska tigrarna (LTTE) och den singale-
siska staten. Vårt att notera i sammanhanget är att LTTE är
den rörelse som efter andra världskriget mer än någon annan
kraft använt sig av självmordbombare, men då det efter den
elfte september blev ett utmärkande drag för den arabiska
folkstammen att spränga sig i bitar är det förhållandevis tyst
om detta fenomen.

Ett annat talande exempel är hur den japanska zenbuddhis-
men, sedan århundraden tätt kopplad till samurajkastens bus-
hido-ideal, i stort agerade som understöd till den japanska mili-
tarismen och imperialismen efter Meijirestaurationen 1868. För
att förhålla sig till samhällsliga strömningar måste de sättas in i
sin rätta kontext. På samma vis som det till synes älskvärda
samtidigt bär frön till ett monster inom sig, återfinns motsatsen.

Det tydligaste exemplet på hur en religiös kraft kan fungera
som inspiratör för motstånd och inte bara en själavård i ett
världsligt helvete är befrielsesteologin inom den katolska kyr-
kan, med ursprung Latinamerika. Deras dualistiska förhåll-
ningssätt öppnar upp för en materialistisk (och marxistisk)
samhällssyn samtidigt som de hämtar argument och kraft från
det idealistiska planet och tron. Den colombianske prästen
Camillio Torres tog konsekvensen av sin tro när han skrev
"Befrielse eller död!" och gick upp i bergen med vapen i hand.

Vi måste lära oss att se till de faktiska realiteterna utan
skygglappar och invanda mönster, samtidigt måste vi våga ta
den svåra vägen och faktiskt våga ta oss själva på allvar. Att
ta socialismen på allvar.

ÅBE BERGEGÅRDH

15 November 1975, trupper svär en ed att försvara den revolutionära arbetarklassen.

Den 25 april 1974 är för de flesta ett förlorat datum i tiden, en dag och ett år bland alla andra, som inte säger oss något. Ändå var detta datum fullständigt avgörande för Portugals folk, för de människor som försökte befria sig från kolonialismens förtryck i Moçambique, i Angola, i Guinea-Bissau. Detta datum markerade början till slutet för fascismen i Portugal.

NÄR NITTONHUNDRALET HADE avklarat sitt första decennium, 1910, utropades Portugal till republik. För det arbetande folket, för Portugals kvinnor, för de som förtrycktes i Moçambique, Angola och Guinea-Bissau var det inte en särskilt demokratisk republik. Men många såg republiken som det första steget mot alltmer demokrati, som ett förvisso alldeles för litet men ändå något steg mot friheten. Dessa frihetsdrömmar fick sig ett abrupt slut när fascismen genom en militärkupp tog makten 1926. Mellan 1938 och 1969 försmäktade folket under diktatorn Salazars fascistregim, som var mycket nära allierad med den katolska kyrkan. Samhället byggdes upp helt i enlighet med fascismens idéer och de som protesterade mot de ”demokratiska” val som hölls, framförallt socialister och progressiva liberaler, försvann ofta för att senare hittas torterade till döds.

Under mitten av 1970-talet syntes sprickorna i Portugals fasad allt tydligare. Klasstriderna intensifierades, med vilda strejker och gatustrider mellan arbetare och polis. Redan 1969 började en grupp socialistiska officerare planera för ett störtande av fascismen. 1974 var tiden mogen.

Revolutionen

Vid midnatt den 25 april kom den givna signalen, en speciell låt som spelades på radion. Inom några timmar hade soldaterna och officerarna besekrat fascismen, och den arbetaraktivitet som jäst under ytan fick nu fullt utlopp i strejker, upplöpp och arbetarråd.

Fascisterna ersattes med ett militärråd, där general Goncalves tog ledningen. Denne var nära allierad med Kommunistpartiet, som i hemlighet byggt upp en

stark organisation under fascismens regim. Samtidigt vann Socialistpartiet, grundat så sent som 1973, mer inflytande. Socialistpartiet var mycket vacklande inställda till revolutionen. Deras ledare Mario Soares hade deltagit i val under fascisttiden och de var mycket nära allierade med det västtyska socialistpartiet som var djupt reformistiskt och antikommunistiskt. Efter en resa till USA förklarade Henry Kissinger att Soares hade ”den demokratiska världens fulla stöd [...] vi har fått löften om att de (socialistpartiet) ska respektera marknadsekonomi och frihet.” Socialisterna utropade också ”kors-tåget för demokratins befrielse”, då de tillsammans med kyrkan satte igång en vild hetsjakt på kommunister och frihetliga socialister. Efter några veckor var mer än 80 människor döda, partilokaler nerbrända och flera hundra aktivister tvingades ännu en gång gå under jorden. Det blev allt mer uppenbart att revolutionen långt ifrån hade segrat.

Arbetarråden

Kärnan i Portugals revolution var något helt annat än Socialistpartiets och Kommunistpartiets maktkamp. Portugals arbetare och bönder insåg sin förmåga att förändra, och den revolutionära glöd som pyrt sedan lång tid slog nu ut för fullt. Överallt i städerna organiserade man sig i arbetarråd, på fabrikerna och varven i Lissabon, på storgodsens i södra Portugal. Även långt från huvudstadens intensiva strider spred sig revolutionen: på landsbygden jagades prästerna och kyrkan iväg, och småbrukare och jordlösa bildade jordbrukskollektiv och byråd.

När revolutionen inte längre gick att hejda flydde många utländska företag, och

även många inhemska kapitalister gav upp sin verksamhet. Arbetarna övertog då själva driften av företagen, vare sig det rörde sig om små verkstäder eller som på Lisnanevarvet med dess 5000 anställda organiserade i samma arbetarråd. Denna organisationsförmåga lärdes inte ut av någon, inte av de partiorganiserade eller av de revolutionära militärerna. Folket hade själva lärt sig att bygga upp egna och självständiga strukturer och organisationer och vände sig nu ifrån maktkampen mellan socialist- och kommunistpartiet, som tävlade om vilka som bäst kunde leda dem.

Vartefter revolutionen utvecklades tog sig självförvaltningen allt mer avancerade former. Arbetarråden samarbetade allt tätare och organiserade alla de samhällsfunktioner som inte längre fungerade. På fabriker och storgods byggde man upp bibliotek, lärde varandra att skriva och läsa, ordnade barnpassning så att kvinnorna skulle kunna delta i livet utanför hemmet. Självorganiseringen tog sig många olika uttryck men hade alltid det gemensamt att arbetarna själva var de som organiserade och kämpade.

De frihetliga organisationerna

Den för frihetliga socialister allra intressantaste gruppen under Portugals brinnande revolutionsår var utan tvekan PRP/BR (Partido Revolucionario do proletario – Brigades Revolucionárias). PRP/BR betraktade sig själva som ”frihetliga rådskommunister” och bildades i mitten av 1960-talet som en utbrytning ur Kommunistpartiet. 1967 hade de som organiserat sig i BR fått nog av fascismens våld mot vänsteranhängare och inledde den väpnade kampen mot militärdiktaturen, något som hårt motarbetades av kommu-

nejlikornas revolution

nistpartiet. Samtidigt försökte man från PRP/BR:s sida knyta band med de revolutionära soldater och officerare som främst återfanns i officerargruppen "Copcon" och hos dess general Otelo de Carvalho.

PRP/BR ansåg att skulle basorganisationernas – alltså arbetarrådens – förtroende vinnas var det nödvändigt att arbetarna såväl praktiskt som teoretiskt fick erfara att arbetarråden kontrollerade de socialistiska partierna och inte tvärtom. Under 1975 nådde denna insikt alltmer Portugals revolutionära arbetare som vände sig från den nya stat som höll på att byggas upp och istället såg sin egen förmåga att bygga socialismen.

I en intervju med den svenska journalisten Mikael Jernwall 1975 förklarade Carlos Antunes PRP:s syn på hur socialismen skulle vinnas.

– Målet är att hela tiden vidga människans frihet, ge henne möjligheter och stöd för hennes självförverkligande... Men friheten kan aldrig utvecklas, frigörelsen aldrig fullbordas, klassamhället aldrig avskaffas i en enpartistat.

Arbetarråden krossas

Även om PRP/BR bara var en mindre del av en enorm process och rörelse stod de som symboler för de som hävdade att arbetarklassens frigörelse skulle vara dess eget verk, inte bara i ord utan i handling. Ett stort steg närmare detta mål togs när allt närmare kontakter togs med de revolutionära officerare och soldater som representerades av Otelo de Carvalho. Om PRP/BR lyckats bygga en allians med dessa hade såväl Socialistpartiet som

Kommunistpartiet ställts utanför händelsernas centrum. Då hade det funnits förutsättningar för en verklig arbetardemokrati.

När man talar om revolutioner kan man aldrig hänga upp sig vid vissa individer. Men om det fanns någon som spelat en avgörande roll för att krossa fascismen i Portugal den 25 april 1974 så var det general Otelo de Carvalho. Han fortsatte stå upp för revolutionen och arbetarnas självständiga kamp när utvecklingen gick åt ett annat håll. På det viset blev han en symbol för de antiauktoritära krafterna i Portugals revolution.

Otelo de Carvalho kan också sägas stå symbol för en annan utveckling än den han själv propagerade för. I början av januari

"Vid midnatt den 25 april kom den givna signalen, en speciell låt som spelades på radion. Inom några timmar hade soldaterna och officerarna besekrat fascismen"

1976 kastades han i fängelse anklagad för "förräderi". Där gjorde han sällskap med alla de andra rådskommunister och frihetliga socialister inom soldat-rörelsen som redan fängslats. "Oberoende fabriksråd" förbjöds att verka, egendom lämnades tillbaka till företagen och man försökte tvinga in arbetarna i partidisciplinen. Arbetarråden och dess förespråkare utgjorde ett oerhört hot mot de som själva ville sko sig på arbetarnas kamp, som ville bygga en maktbas i det nya samhället eller som helt enkelt vägrade tro att arbetarna själva kunde skapa ett nytt samhälle.

De frihetliga organisationerna tvingades efter detta att agera underjordiskt,

precis som under fascismens dagar. Den frihetliga revolution, den frihet som Carlos Antunes talat om, hade krossats en gång för alla. Ändå kan drömmar och visioner aldrig krossas. Kampen fortsätter: Carlos Antunes stred och dog med MPLA på slagfältet i Angola, långt efter att kampen i Portugal förlorats.

Nejlikor i mynningen

En revolution är alltid något oerhört komplext, det är inte en utan snarare många processer som plötsligt sammanfaller och skakar samhället och, förhoppningsvis, förändrar det. I Portugal blev detta extra tydligt. Arbetarnas kamp mot fascismen var en process, och delar av militärens radikalise-

ring en annan. När dessa möttes fann folket kraft nog att skaka av sig fascismens långa förtryck. Samtidigt gjorde man aldrig upp med resterna av fascismen, till exempel inom delar av militären. Den revolution som började med arbetarråd och

antiauktoritära strömningar slutade därför i en borgerlig stat, en stat som slog hårt mot de som vågat sina liv i kampen för frihet.

I Portugal stoppade soldaterna nejlikor i gevärsmyrningarna och anslöt sig till den folkliga kampen. Nu har Portugals nejlikor vissnat, men finns ändå kvar där i minnen, berättelser och historier om det förgångna, men också om nutiden, om framtiden. Den kamp som fortfarande pågår runtom i världen – från Palestina till Argentina, från Sydafrika till Sverige – bär med sig samma dröm om frihet som arbetarna i Portugal vågade sina liv för. ✱

DANIEL TERDELL

Vi tog stride

En torsdag i slutet av november förra året blockerade cirka 150 högstadieskoleungdomar vägen för migrationsverket när de skulle hämta en utvisad familj i Hagfors, nio mil norr om Karlstad. Migrationsverket insåg efter några misslyckade försök att det var omöjligt. De vände och ungdomarna påbörjade kampen för att familjen skulle få stanna.

FAMILJEN HADE BOTT I SVERIGE I ETT ÅR och två månader när de fick det slutgiltiga utvisningsbeskedet. De flydde från sitt hemland El Salvador eftersom pappan i familjen utgjorde ett hot mot deras liv. Han ansåg att mannen var den som skulle vara familjens överhuvud och att mamman inte skötte sin roll som kvinna, och hade därför misshandlat och dödat dem. Myndigheterna i El Salvador hade inte lyckats ge familjen det skydd de behövde.

Mamman hade fått jobb som engelsklärare i Hagfors. Sonen var gift i Sverige. Dottern gick i nian på Asplundskolan. Dottern hade sedan utvisningsbeskedet försökt begå självmord fyra gånger, mamman en gång. Det var dotterns vänner som på torsdagen blockerade ingången till familjens bostad så att migrationsverket inte kunde komma in och hämta dem. Vi har träffat Hannah från Hagfors som deltog i den tre veckor långa kamp som följde.

– Man måste visa vad man tycker är rätt eller fel. Visa lite mänsklig solidaritet, säger hon när vi frågar varför hon ställde upp.

Söndagen den första december tågade nästan 500 människor, mest ungdomar, genom Hagfors med facklor i händerna. "Låt dem stanna! – Låt dem leva!" skallade över det lilla samhället, människor kom ut på gatorna, applåderade och slöt upp. Fackeltåget avslutades med ett hastigt skrivet men hjärtligt tal utanför familjens bostad. En banderoll med texten "stoppa den statliga rasismen" hängde på husfasaden. Ungdomarna förberedde sig på att stanna tills de fick sin vilja igenom.

Gemenskap och ovisshet

Ungdomarna bodde i skyddsrummet i husets källare. Där var det bara tio grader varmt och väldigt trångt. Stämningen var ständigt på helspänn och det kom hela tiden olika besked från olika myndigheter. Det var bra sammanhållning och gemenskap, men ovissheten och alla falska alarm gjorde att många av ungdomarna inte orkade stanna kvar, berättar Hannah. En tunna med eld brann utanför huset och fungerade som samlingsplats och värmekälla. Föräldrar och vuxna i Hagfors kom med ved, mat och filter för att visa sitt stöd. Allsång varvades med sömnbrist, förkylningar, hunger och skratt.

Högstadieskolan behandlade ungdomarna med repressiv tolerans. Samtidigt som de fick en klapp på huvudet sänktes också deras betyg. Rektorn, vicerektorn och en av lärarna kom varje dag ner en stund, värmdes sig vid elden och tjatade på ungdomarna att gå tillbaka till skolan.

– Det var många vuxna som inte förstod hur viktigt det här var, och behandlade oss som småbarn. Skolan sa att de tyckte vi gjorde en bra sak, men hotade samtidigt med nedsatta betyg och kvarsittning. De betraktade vår kamp som skolk, säger Hannah.

Hotfull gränspolis

Efter torsdagens blockad kom påtryckningar från olika håll och ärendet hamnade hos utlänningsnämnden som skulle göra en ny utredning. Nya uppgifter hade kommit in, bland annat ett nyskrivet hotbrev från pappan, och fallet skulle prövas

på nytt. Måndagen den nionde december kom gränspolisen från Karlstad för att prata med familjen. Ungdomarna hade ställt sig i kedjor i trappuppgången och tänkte bara släppa fram en gränspolis och Hagfors-polisen Olle som de hade bra kontakt med. Stämningen var förvirrad och iställ-et för det som var sagt kom fyra poliser igenom. Så länge Olle var kvar skötte sig gränspolisen bra, men när han var tvungen att gå förändrades deras attityd. De sa att familjen lika gärna kunde börja packa sina väskor, eftersom det inte fanns någon chans för dem att få stanna. Familjen bröt ihop totalt. Dottern satt i soffan och sa om och om igen att livet var orättvist. På onsdagen kom gränspolisen tillbaka, nu med betydligt trevligare attityd. De lovade att familjen skulle få svar från den nya utredningen senast måndagen den 16:e och att de om beskedet blev negativt inte skulle hämta dem förrän fredagen därpå. Familjen gick med på att acceptera utfallet av den nya utredningen oavsett hur det löd. Ungdomarna fick veta av familjens taleskvinna att det inte var nödvändigt för dem att stanna, att polisen lovat dyrt och heligt att inget förutom det som var sagt skulle hända. Det uppstod total förvirring. Att bara åka därifrån efter två veckors kamp kändes otänkbart.

– Det är svårt att lita på att det myndigheterna lovar verkligen överensstämmer med vad som sedan händer, säger Hannah.

Men det städades upp och alla gick med tveksamma steg hemåt. Måndagen den 16:e hade beskedet fortfarande inte

n i Hagfors!

kommit, som polisen lovat. Den lokala trubaduren Marco Rios med vänner kom till huset för att spela. Detta samlade åter ungdomarna som var arga för att polisen inte hållit vad de lovat, och att familjen nu istället skulle bli hämtade i en taxi på torsdagsmorgonen, utan att utredningen var färdig. Alla farhågor som funnits bland dem besannades. Tunnan som varit släckt tändes igen och telefonkedjan startade. Kampen återupptogs.

Förkrossade "skyddsänglar"

Onsdagen den 18:e trappades stämningen upp. Trots alla falska rykten som florerat under veckorna kändes det i luften att detta var på allvar. Det var sagt att taxin skulle komma klockan fyra på torsdagsmorgonen och gränspolisens hade hotat familjen med överlämna dem till polisen i El Salvador om de inte följde med frivilligt.

Detta skulle ha inneburit att pappan mycket lättare skulle få tag på dem. De gick med på polisens krav på grund av rädsla, men media fick det att framstå som om det var deras önskan att få åka.

Möten hölls och ungdomarna kom fram

komma och ingripa.

Mamman öppnade dörren till lägenheten och började gråta, total förvirring uppstod och tre veckors sömnlöshet gjorde sig påmind. Skulle man låta familjen åka eller skulle man fortsätta kampen? Taxin kom tillbaka, familjen var livrädd för polisen och bestämde sig till slut för att åka med den.

Den långa kampen slutade i tårar. Ungdomarna var tvungna att ta farväl av sina vänner utan att veta om de skulle leva länge till. Mamman talade till pressen, sa att hon älskade alla de som ställt upp och kallade dem sina skyddsänglar. Sedan åkte taxin iväg. Ett sista försök att stoppa dem gjordes på flygplatsen i Karlstad, men man kom för sent. I vänthallen satt sonens fru och stirrade apatiskt på flygplanet som lyfte. Samma kväll blev ungdomarna utkörda från källaren och förväntades återvända till sina vanliga liv.

En direkt aktion

Privatpersoner ur SUF-Karlstad var i Hagfors och deltog aktivt i kampen. Den kämparglöd vi mötte var otrolig och vi fascinerades över att dessa oorganiserade

man sedan kanske förlorar, men det är viktigt att visa var man står.

I Sverige är det brist på lärare och man skickar en engelsklärare härifrån. Mec tanke på dotterns psykiska hälsa och sättet hennes pappa behandlat henne i El Salvador är det ett direkt brott mot flera av barnkonventionens artiklar att utvisa henne. Hagfors gör allt för att växa och få människor att flytta dit, ändå utvisar man en hel familj.

Debatten om hedersmord har lyfts fram det senaste året. Politiker uttalar sig om hur det fruktansvärda fenomenet ska förhindras och tar starkt avstånd från det, trots detta skickar man en mamma och hennes två barn rakt i armarna på en man som hotar att mörda dem, på samma grunder som Fadimes far gjorde.

Just nu lever familjen gömd i El Salvador. De flyttar runt i landet och får ingen hjälp från varken svenska eller El Salvadorianska myndigheter.

Sonen har återigen sökt uppehållstillstånd och en stödsamling pågår i Sverige så att hans fru ska kunna åka dit. Hon vill vara med när han ska intervjuas på Svenska ambassaden, och bevisa att det handlar om äkta kärlek, inte ett skenäktenskap som de tror.

Vi som skriver var båda med under dessa veckor. På flygplatsen tog vi farväl av ungdomarna från Hagfors och liftade med en journalist in till Karlstad. Plötsligt var allting slut och man tvingas återvända till någon slags verklighet igen.

På radion kunde man höra Bush avvisa Iraks rapport om vapen, och om hur två förståndshandikappade föräldrar tvingats lämna bort sitt barn. Nyhetsuppläsaren avslutade med att berätta att ungdomarna i Hagfors äntligen gått med på familjens krav på att få åka hem till El Salvador. Hans sista ord tonades in i låten Jingle bells. Det var fem dagar kvar till jul. ☺

JESSIKA JANKERT &
ANNA HILMERSSON JONSSON

"Visst är det jobbigt eftersom man bygger upp en så stark relation till några man sedan kanske förlorar, men det är viktigt att visa var man står."

till att de skulle göra som förut, ställa sig i armkrok i trappan. De tänkte inte låta familjen åka förrän polisen hållit vad de lovat. Framåt småtimmarna började media strömma till. Man satt ute vid elden och sjöng; Ebba Grön varvades med julsånger och "Jag vill vara din Margareta". Taxin kom klockan fyra och plötsligt blev allting allvar. Arm i arm skrikandes "Låt dem stanna! - Låt dem leva!" med blixtar från medias kameror i ansiktet fick ungdomarna taxin att åka iväg, utan familjen. Nu väntade man bara på att gränspolisens skulle

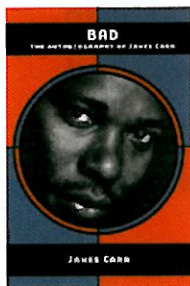
högstadiungdomar lyckades genomföra så mycket. Detta var ett praktexempel på det vår federation står för; en direkt aktion som resultat av den orättvisa man möter och inte tänker ställa upp på.

Det hela var väldigt hårt, jobbigt och psykiskt påfrestande, men det kändes också som en stark symbolisk handling som väckte debatt landet över. När vi frågar Hannah om hon skulle ställa upp på samma sak igen svarar hon utan tvekan ja.

- Visst är det jobbigt eftersom man bygger upp en så stark relation till några

Från smågangster till revolutionär

James Carr
Bad – The Autobiography
 of James Carr
 AK Press

James Carr vandrade hela vägen från smågangster till revolutionär, och om denna berättar han i denna brutalt ärliga självbiografi från 1975. Vi får följa Carrs öden som opolitisk gängmedlem och upprorisk långtidsfånge, hans arbete med de nationalistiska svarta pantrarna och hans omvandling till antiauktoritär socialist.

Carr dog ung, så en stor del av boken domineras av gänglivet och upplevelserna i fängelset som lade grunden för hans senare politisering. Han återger distanserat och rätt sina hårda tonår, från fattiga ghettots smågangsterism till ungdomsanstalter och slutligen insidan av Kaliforniens högsäkerhetsfångelser. Inne gäller ett tvåfrontskrig – alla mot alla och ras mot ras. Tillsammans med militanten George Jackson bildar han det svarta fängelsegänget Wolf Pack. Gruppen kämpar till sig en stark position i raskriget mellan nazister, mexikaner och svarta på fängelserna. Men man använde denna makt till att vända kriget mellan etniska grupper till en enad kamp mot den gemensamma fienden, fängelseinstitutionen – och i längden också "systemet" som helhet.

Odlandet av den medvetna antirasismen var ett viktigt steg, man fick en möjlighet att connecta med klasskampen i världen utanför fängelset och sätta sin egen kamp i ett sammanhang. Men rörelsen höll fast om en "guerillaideologi som reducerar alla revolutionära frågor till kvantitativa problem kring att uppnå militär makt", som Carr uttryckte det. Följderna blev att man misslyckades möta den ökande våldsamma repressionen. Carrs personlige vän George Jackson mördades själv under det stora fängelseupproret på Attica 1971.

Efter att Carr skickligt manipulerat sig till en frigivning började han jobba som byggare och var aktiv bland annat som livvakt åt Svarta Pantrarna-ledaren Huy Newton. Men han kom snart att bryta med pan-leninismen för att istället röra sig i rådssocialistisk riktning och började skriva. Strax efter han hade färdigställt sin bok sköts han ihjäl utanför sitt hem av två lejda mördare, vem som lejde dom har aldrig klagjorts. När boken slutligen publicerades så undertrycktes den omedelbart av California Department of Corrections, som fruktade att sanningen skulle uppröra allmänheten. Lyckligtvis har den dykt upp än en gång tack vare AK Press, som nu återutger den i sin "Nabat Books-serie" om bortglömda rebeller och outlaws.

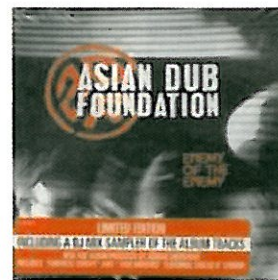
"I've been struggling all my life to get beyond the choice of living on my knees or dying on my feet. It's time we lived on our feet." – Så parafraserade han den mexikanske anarkisten Praxedis klassiska slagord. Carr nådde inte sitt mål, men hans bok fungerar bra som bränsle för oss efterkommande som är minst lika bestämda som honom att en gång vandra fritt och upprätt.

MIKAEL ALTEMARK

Boken kan beställas från <http://www.akpress.org>

ADF bankar på systemets murar

Asian Dub Foundation
Enemy of the enemy
 Virgin

Det här en skiva med ett stort hjärta och ett stort hat. Det handlar om hemodlade brittisk-asiatiska kravallbeats som ryter till med rap som talar högre än en stridsspets. Asian Dub Foundation har nu lyckats prestera en egen motsvarighet till Primal Screams *XTRMNTR*. Skivan har många starka kort och man kastas på ett välgjort sätt hastigt mellan saktmodigt dubbiga gungmattor till rasande breaks, tablas och feedbackloopar – i alla lägen stadigt uppburna av en ohotad basgång.

Musikens tema växlar likaså mellan rättmätig ilska och blodrött skanderande som i *La Haine* (klart inspirerad av den utmärkta franska filmen med samma namn) och konstruktivt agiterande som i *Power to the Small Massive*. Även Sinéad O'Connor hinner titta in för att genom Tsoorah Shahs berättelse mana till att slå tillbaka mot kvinnovåldet. Högpunkten på en stabil skiva är emellertid utan tvekan första spåret *Fortress Europe*, där Asian Dub Foundation som bäst gör vad de ägnat hela sin musikaliska karriär åt – bankar på systemets murar.

MIKAEL ALTEMARK

DET FINNS så mycket bra böcker att läsa. Så många att man ibland inte vet var man ska börja. Och så många att en del glöms bort. Jag hade tänkt att tipsa lite om böcker, både kända och okända som är läsvärda och som man kan lära sig mycket av som ung aktivist, eller gammal kuf.

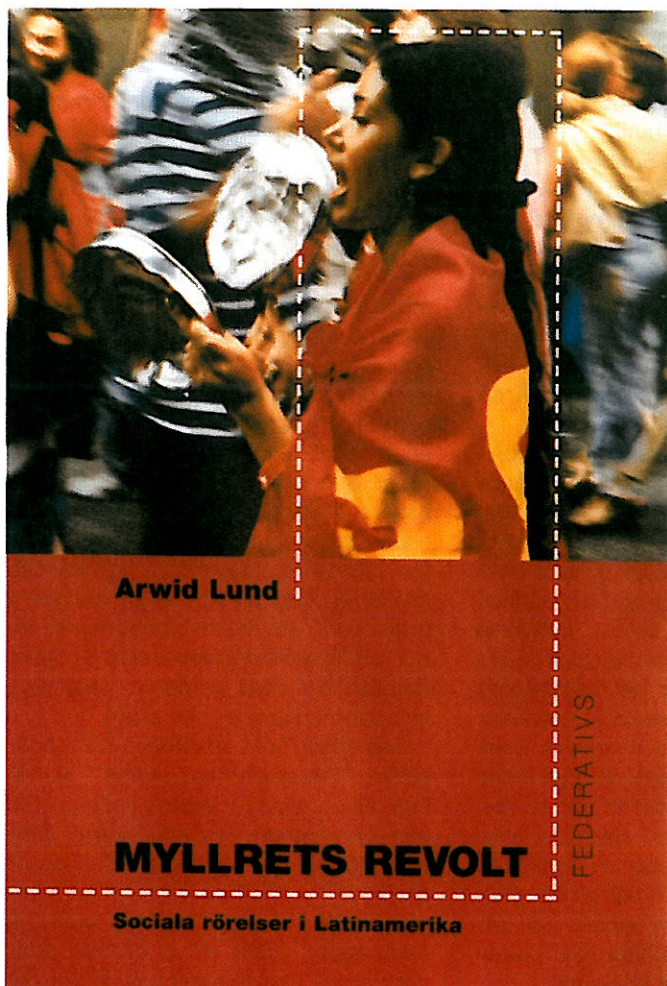
Det finns såklart fler än dessa fyra böcker att höja till skyarna, men det fanns inte plats. Vi kommer kanske med fler tips i nästa nummer. Eller kom själva med förslag på läsvärda böcker till direkt.aktion@suf.cc

GÖRAN GREIDER – ARBETARKLASSENS ÅTERKOMST

Göran Greider går till botten med arbetarklassen och begreppet arbetarklass. Har den verkligen upphört i takt med att industrisamhället datoriserats, har de gemensamma intressena som arbetare historiskt sett haft upphört? Svaret han ger är ett rungande fett NEJ!

Arbetarklassen finns naturligtvis och är fortfarande i stor majoritet. Trots åttio- och nittiotals borgerliga förståsigpåare som trodde sig veta att arbetarklassen hörde till historien och att vi nu alla tillhör en stor lycklig familj, har inte samhällsklasserna och klassintressena förändrats. Men de lyckades tyvärr i sin begreppsförvirringsmission eftersom man som bekant väljer att använda orden underklass eller "vanliga människor" istället för det riktiga ordet arbetarklass. Det leder i sin tur till en schizofren syn på gruppstillhörighet och onödigt

Trendiga Zapatister och sopkooperativ

Myllrets Revolt

Arwid Lund
Federativs

Trender är till för att följas, och av alla trender inom vänstern är nog begreppet "myllret" mest rätt. Arwid Lund hakar på trenden redan med titeln på sin nya bok, vilket kanske avskräcker eller lockar beroende på tycke och smak. För den trendkänslige kan avslöjas att Lund redan på sidan 22 avfärdar Hardt och Negri's teorier om "imperiet" istället för "imperialismen." Det är däremot inte något fullständigt avvisande, utan såväl imperieteori som imperialism är levande perspektiv i boken, vilket jag tycker underlättar och ger många intressanta infallsvinklar. För den som undrar över vad alla trendkänsliga bråkar om kan också rekommenderas första kapitlet av Lunds bok, där han på ett begripligt sätt går igenom nya och gamla idéer om varför världspolitiken ser ut som den gör. I första kapitlet ges också en fullständigt lysande genomgång av sydamerikas utmaningar och kampen mot såväl grannen i norr som de inhemska kapitalisterna. För den som vill veta mycket men läsa litet kan det kapitlet i sig vara skäl till att skaffa boken.

Övriga delar av *Myllrets Revolt* är inte mindre läsvärda – tvärtom. Tidvis tung teori (som dock presenteras ganska lättbegripligt och utan långa utsvävningar) varvas med berättelser om denamp som pågår i sydamerika i dag – trendiga zapatister, sopkooperativ och deltagardemokrati i Brasilien, uppror i Costa Rica – på ett mycket bra sätt. Det blir sällan varken för tungt eller för urvattnat. Jag kan inte annat än varmt rekommendera folk att ha *Myllrets Revolt* i bokhyllan. Om inte annat så för att vara trendig.

DANIEL TERDELL

Boken kan beställas från <http://fed.sac.se>

lojalitetsproblematik.

Göran Greider drivs av ett sällsamt, ibland lite naivt engagemang för socialismen. Hans bok är vital, korrekt, viktig och förvånansvärt radikal. Läs boken, var stolt och kämpa!

ARWID LUND & RIKARD WARLENIUS – REVO

Denna borde varenda osnuten fjortis läsa så det blir fason på ungdomen! Skämt åsido (fast ändå inte), det här är en mycket viktig bok skriven av två gamla Direkt Aktion medarbetare. Innehållet baseras i mångt och mycket på ideologiska artiklar som publicerats i DA. Författarna går på ett enkelt sätt igenom grunden för syndikalismen och den aktivism som finns i SUF. Boken är enkelt skriven och utmärkt som introduktion till den syndikalistiska rörelsen. Ett måste i jackfickan hos varje ungsyndikalist!

Beställ boken från SUF:s propagandakommitté.

EMMA GOLDMAN – ANARKISTISKA MINNEN

En av de första anarkafeministerna, Emma Goldman levde ett intensivt liv, och det är hennes liv denna bok handlar om. Hon kom till USA från Ryssland i slutet av 1800-talet. I USA blev hon anarkist och förde en hårdnackad kamp mot myndigheterna och kapitalisterna. Hon blev känd som en stor agitator för den frihetliga socialismen och för den ickeborgerliga radikala kvinnokampen. Boken är både ett historiskt dokument om kampen i USA början av förra seklet och

peppande läsning för den som sysslar med direkt aktivism nu. Boken är hyfsat lättläst och bör ges i gåva till eventuella småsyskon och svågrar snarast.

GEORGE ORWELL – HYLLNING TILL KATALONIEN

George Orwell var anarkosyndikalist och valde att som så många andra sådana att åka till Spanien 1936 för att kämpa i den internationella brigaden mot fascistgeneralen Franco. Vid det laget hade han fått flera reportageböcker publicerade och han ämnade givetvis också att skildra sina krigsupplevelser. Det är en skicklig författares anteckningar vi får ta del av i *Hyllning till Katalonien*. De målande miljöbeskrivningarna och välskrivna personporträtten av de kamrater som kämpar vid hans sida hjälper till att krydda de ibland torra redogörelserna för alla falanger som kämpade sida vid sida.

Boken är en ypperlig början för den som vill veta mer om det ganska snåriga inbördeskrig mellan fascister och socialister som utkämpades i slutet av 30-talet.

Bokens stora behållning är den trovärdiga realismen, det stycke krigsreportage som det faktiskt är, blandat med beskrivningen av hur de spanska kommunerna gjordes om efter revolutionen och hur de anarkistiska samhällena faktiskt började byggas. Tyvärr blev revolutionen som bekant kortvarig men är inte desto mindre ett exempel på hur det kan bli när man rensat sin stad från överklass och fascister.

ANDERS BÖTTINGER

"Friska på med porren!"

Det är inte fel att titta på/läsa om sexuell aktivitet med syfte att bli upphetsad. Dock är porrindustrin en av de smutsigaste kapitalistiska branscherna, där man hämningslöst utnyttjar människor och tjänar pengar på att anså på samhällets könsroller. Kanske inte så underligt att det har kunnat fortgå med tanke på vänsterns sätt att bemöta den. Det får det bli ändring på, och det nu! För att inga missförstånd ska uppstå: pornografi anser jag vara skildringar av sexuell aktivitet, med syfte att vara sexuellt upphetsande för betraktaren. En sexarbetare är en person som på ett eller annat sätt arbetar med sex.

Att produktionsförhållandena är dåliga är ju inte ett skäl att vara emot pornografi som företeelse. Det är ju bara ett ännu större skäl att ge sig in och organisera, någonting jag hoppas att både SUF och SAC kommer att gå i täten för. Det är bara synd att en del feminister anser sig ha monopol på hur kampen mot sexism ska föras och inte välkomnar dessa initiativ, det är dålig stil och fruktansvärt osolidariskt.

Går det riktigt illa så kommer de organisationer som startas upp av sexarbetare att stå helt utan något inflytande från oss, och det här är en chans vi bara inte får missa. Genom att gå in och angriper produktionsförhållandena så

angriper man hela branschen i ett slag, inte bara någon liten butik i slutändan av produktionskedjan. Smart va?

Ingen har hittills kunnat belägga något samband mellan pornografi och övergrepp, kanske helt enkelt för att det inte finns något. Det innebär ju inte i sig att man helt okritiskt ska svälja allt porrfilmerna kommer med. Ser man på porr för att lära sig "hur det egentligen är", då är man helt enkelt fel ute, och då ligger problemet på en annan nivå.

Javisst, porren förmedlar skeva mans- och kvinnobilder. Pornografin är heteronormativ och ofta sexistisk. Så är det med all media. Media är ju en sorts spegel av verkligheten och samhället vi lever i är ett patriarkalt kapitalistiskt sådant, därav levererar de flesta "kulturella uttrycken" sexism, könsroller och andra otrevligheter. Därför är det helt legitimt och alltid aktuellt att arbeta mot sexism, patriarkala strukturer och givetvis roten till det onda: kapitalismen. Men att jobba mot sexism innebär inte att det är okej "krossa" varje medium i vilket det återfinns. Därför ockuperar vi inga tidningskiosker, trots att vi vet att de säljer sexistiskt material som *Amelia* och *My little pony*. Den särställning som porren innehar av feminister är obegriplig.

Är det någonting jag verkligen skäms för att ha gjort under min politiska bana

så är det att ha stått utanför en porrbutik och tillsammans med andra hånat de kunder som gått in. Jag fattar fortfarande inte hur jag kunde lägga energi på någonting så oerhört dumt, fruktlöst och elakt. Där stod vi och tyckte att vi var så jävla bra, de goda antisexisterna mot de onda kräken till sexister. Det enda vi bidrog till var att tabubelägga och dramatisera ännu mer. Frågan är hur konsumtionen kan vara så utbredd samtidigt som bara ett fåtal vågar erkänna att de faktiskt kollar. Kan det ha att göra med tabubeläggandet, att man riskerar lite sneda blickar? Eller dramatiseringen, t.ex. att vänstern kallar porr för våldtäktspropaganda? Det kanske inte är så underligt att många inte gärna pratar om sin egen porrkonsument, och att flera tillfredsställer sina fantasier framför TV:n med en dos upphetsning blandat med ångest och skam.

Jag säger som sexologen Ulf Wideström: "Friska på med porren!" Vill du inte leva ut dina fantasier i verkligheten kan TV:n fungera som ett utmärkt substitut. Och hittar du inget som passar din specifika smak så finns det garanterat på internet. Strunta i vad era små basgrupper tycker, vill du och din partner titta på porr tillsammans så gör det och ha så trevligt, skit i vad folk tycker. Gillar man inte porr så är det också

Humanismen – oväntat kontroversiell!

Jag blir verkligen orolig för vilken väg Syndikalistiska ungdomsförbundet ska vandra om det är en allmänt spridd uppfattning i organisationen att människan är ett medel och inte målet för all kamp. Kanske är det någon viktig poäng som jag har missat i DA:s ledare 3-4/2002 i dess angrepp mot humanismen.

En attack mot humanismen som att den vore en konkurrerande ideologi eller

rörelse – men det är det ju inte. Snarare en mångfald idéer om människans frigörelse som ur min synvinkel innefattar våra "-ismer" anarkism

och syndikalism. Skillnaden mellan oss och liberala humanister är vår konsekvens och vårt klassperspektiv.

Det är närmast omöjligt att säga "vårt mål som socialister..." som om vi kunde klumpas ihop med auktoritära socialister av allehanda slag i den här frågan. De kan angripa humanismen eftersom frihet för dem är en retorisk term. DA:s ledare anser möjligen att det är klassperspektivet som gör oss till icke-humanister. De skriver: "vårt mål som socialister är arbetarklassen, inte människan". Vad menas? Är det inte för en fri mänsklighet vi slåss i våra organisationer? Vi slåss i våra klassbaserade organisationer eftersom ofriheten är så mycket mer påtaglig för arbetare än för borgerskapet. Vi drar därur slutsatsen att det är kapitalismen och klassamhället som är roten till det onda och kan därför i likhet med auktori-

tärer kalla oss socialister. Men vi skiljer oss från dem genom att våra idéer ingrips i det spektra av frihetsidéer som kallas humanism – vi slåss för individen utifrån vår klass.

DA hävdar vidare i samma artikel att individen inte har ett värde i sig. Men individen har ett värde i sig enbart genom sin blotta existens eftersom hon har ett värde för sig själv. I det kapitalistiska samhället blir vi reducerade till produktionsfaktorer och värderas utifrån det, vi fräntas vår individualitet. Självdestruktivitet, självförnekelse och ständig underkastelse inför överheten – den mänskliga självförnedringens alla former är produkter av det främlingsskap inför samhället som kapitalismen skapar. Det är det vi vill upphäva. Det är därför vi organiserar oss som vi gör – direkt demokrati i största möjliga

okej, det är upp till var och en vad man tänder på. Så länge det handlar om vuxna människor i samförstånd så finns det ingen anledning att klanka ner på de som gillar porr, eller inte.

MARTIN FREDRICSSON

Problematisering av porren är inte samma sak som moralism.

Skildringen av sexuell aktivitet, porr, tycks sakna något som sex bör innehålla, nämligen ömsesidighet och lyhördhet.

Porren skildrar i min mening inte sex, utan snarare övergrepp, makt och förnedring.

"Vuxna människor i samförstånd", ja kanske i en liberals hjärna. "Kanske vuxna människor i ett maktförhållande" är nästan alltid närmare sanningen.

Även om det alltid är svårt att hitta orsak och verkan, och även om alla vet att porr är fiktion, så är det klart att porren påverkar oss. Porren en sådan enorm industri att det är omöjligt att vi inte skulle kunna bli påverkade av den. Alla blir det, kvinnor som män, och det får följder som våldtäkter och förtryckande sexuella normer.

Martin skriver själv att porren ger en skev bild av könen och mycket riktigt påpekar han att det är det flera medier som gör. Att det däremot skulle vara ett argument mot att kritisera porren är fak-

tiskt helt obegripligt. Han skriver "därför ockuperar vi inga tidningskiosker". Jag vet inte om t.ex. Shitzkampanjen helt har gått honom förbi.

Tabubelägger gör faktiskt porrindustrins bra själv. (Tabu, Private, XXX... you name it). Själva kittlingen med porr är ju just att det ska vara "på gränsen", och i takt med att det förbjudna blir normalt, drivs utvecklingen mot gradvis grövre porr, och därmed större övergrepp mot de som arbetar inom porrindustrin. Att män upplever att det är antisexisterma som tabubelägger porren, exempelvis genom att genomföra blockader är ganska löjligt. Vad mer har aktivister lyckats tabubelägga? Shell? Arbetsförmedlingen?

Att dessutom kalla kampen mot porren för "dramatisering" visar hur normaliserat övergrepp har blivit i deras egen syn på sex.

Angående organisering av "sexarbetare" undrar jag: Vilken är den fackliga kampen som ska föras? Det faller på sin egen orimlighet. Hur ska man göra sexismen bättre?

Däremot är organisering och kamp inom ramen för SAC kanske nödvändig, men då handlar det om andra krav. Exempelvis skadestånd för år av lidande, rätt till annan arbetsplats (jobbgaranti och utbildningsgaranti), nationell handlings-

plan för att kunna lämna området o.s.v.

Dessutom är ordet sexarbetare mycket tveksamt. Det känns endast som ett försök att släta över det faktum att det enda syftet med "arbetet" är att män ska få utlopp för sin vanmakt och sexuella frustration. Det är inte att jämföra med andra yrken.

Martins slutkläm med citatet från Ulf Widenström och påståendet att det är bättre att leva ut sina fantasier framför TV:n istället för i verkligheten väcker funderingar. För det första: jag vågar inte tänka på vilka fantasier Martin har och var han fått dem ifrån, och för det andra är det han tittar på faktiskt verklighet. Det är verkligt för dem som är med i det som visas och konsumentens bild av andra kvinnor och bild av vad sex är kan lätt bli verklighet för de kvinnor han kommer att möta.

Män som driver denna fråga bör tänka efter en gång till varför de egentligen gör det. Varför de inte problematiserar och lägger ett maktperspektiv på företeelsen sexarbete och varför de anser sig ha rätt i jämförelse med feministerna som i årtal jobbat mot sexismen.

Försök att få lite insikt i det kvinnoförtryck och de strukturer som skapar och driver porren, istället för att avfärda all kritik som moralism.

LISELOTT WIKFORSS

utsträckning för individens deltagande i de gemensamma angelägenheterna i största möjliga utsträckning. Vi organiserar oss så för att det är så vi vill att samhället ska organiseras. Vi organiserar oss så för att historien inte ska behöva upprepa sig med totalitära maktapparater och förnedring av individen.

Så varför "bekämpa humanismen" som artikeln rubricerades? Bekämpar vi då inte oss själva som rörelse, som klass, som människor? ROLAND ASPVIKEN

Vi slåss för att bryta löneslaveriets bojar, för våra egna materiella intressen, inte för några abstrakta idéer om frihet eller människans frigörelse. Det förvisso så att genom arbetarklassens seger i klasskriget så frigörs hela den mänskliga rasen, inklusive borgarklassen, från kapitalismens förfrämligande – men det är inte för deras, utan för vår egen skull som vi kämpar.

Jag skulle vidare kunna hävda att individualitet är en borgerlig bluff, att frihet

faktiskt mest är en retorisk term, att människors värde endast är instrumentellt och att tanken på någon fri vilja är löjväckande. Men det är inte så mycket därför humanismen måste bekämpas som för att den är fullständigt politiskt impotent.

Visst kämpar vi för ett bättre samhälle för bättre människor (eller rent av för något som är bättre än människor), och visst har vi socialister bättre förutsättningar att förverkliga detta än någon annan. Det är dock inte humanism som behövs utan en analys av problemet (kapitalismen) och vägen därifrån (socialismen). Inget av detta kan humanismen tillhandahålla.

Om vi köper den liberala människosyn som ligger inbäddad i begreppet är vi verkligen ute på tunn is. Humanismen är liberal i sig. Dess tal om allmänmänskliga intressen är direkt antisocialistiskt. Vad vi och majoriteten av världens befolkning behöver är den totala sociala revolutionen. Att den kommer

att ske på de besuttnas bekostnad råder det inget tvivel om.

Under kapitalismen är en allmänmänsklig humanism en lyx vi inte har råd med. Bara talet om det riskerar att föra oss mot klassamarbetets avgrund. Humanismen öppnar för resomang av typen "Vi är ändå alla människor..."

I och för sig sant, men verkligheten beskrivs sannare, och viktigare, mer användbart i termer av exploatörer och exploaterade. Proletariatets klasshumanism har redan ett namn, ett namn vi bör använda, och det är socialism.

ERIK MELLISJÖ

Intresserad av SUF?

Kontakta samordningsgruppen eller din närmaste lokalklubb

SUF:s Samordningsgrupp, SOG
Box 1642
221 01 Lund
Tfn: 046-132843
sog@suf.cc
http://www.suf.cc

SUF:s Internationella Komité
ik@suf.cc
(Kontaktas annars via SUF-Uppsala)

SUF-Arvika
sufarvika@usa.net
http://www.come.to/suf-arvika
(kontaktas annars via SOG)

SUF-Alingsås
Suf-alingsas@ziplip.com
www.suf.cc/alingsas
Tfn: 0709-89 22 90
(Tors 18:00 - 20:00)
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Borås BUS
C/o Borås LS
Box 467, 503 13 Borås
sufboras@hotmail.com
medlem.spray.se/sufboras

SUF-Eslöv
suf-eslov@hushmail.com
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Falun
c/o Falu-Korsnäs LS
Trotzgatan 32-34D
791 71 Falun
Tfn: 023-26 354
Suffalun@hushmail.com
http://suffalun.cjb.net

SUF-Gotland
c/o Gotlands LS
Signalgatan 13D
621 47 Visby
gotland@suf.cc
www.suf.cc/gotland

SUF-Gävle
Box 6113, 800 06 Gävle
Tfn: 0740-18 39 71 Sökare
gavle@suf.cc
http://sufgavle.cjb.net

SUF-Göteborg
c/o Göteborgs LS
Box 7267, 413 01 Göteborg
Tfn: 031-711 23 04
(Tors 18:00-20:00)
suf_gbg@hushmail.com

SUF-Helsingborg
suf_hbg@hushmail.com
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Hässleholm
Hassleholm@suf.cc
(Kontaktas via SOG)

SUF-Kalmar
Box 229, 391 22 Kalmar
kalmar@suf.cc
http://www.suf.cc/kalmar

SUF-Karlskrona
karlskrona@suf.cc
http://www.suf.cc/karlskrona
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Karlstad
c/o Karlstads LS
Våxnäsgatan 10
653 40 Karlstad
Tfn: 054-21 64 90
karlstad@suf.cc
www.suf.cc/karlstad

SUF-Lidköping
suf_lidkop@hushmail.com
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Luleå
Edeforsgatan 76
974 38 Luleå
Tfn: 0920-105 34
lulea@suf.cc
http://www.syndikalist.nu/sufiule

SUF-Lund
C/o Lunds LS
Box 1642, 221 01 Lund
Tfn: 046-211 06 23
(Tors 18:00-20:00)
lund@suf.cc
http://www.suf.cc/Lund

SUF-Malmö
Box 321, 211 41 Malmö
Tfn: 040-12 61 78
malmo@suf.cc
www.suf.cc/malmo
(Kontaktas annars via SOG)

SUF-Motala
suf_motala@hotmail.com
(Kontaktas via SOG)

SUF-Norrköping
c/o Norrköpings LS
Trädgårdsgatan 16
602 25 Norrköping
Tfn: 011-13 18 55
(Mån 17:30-18:00)
Suf-norrkop@mail.com

SUF-Piteå
sufpitea@spray.se
(kontaktas annars via SOG)

SUF-Sandviken
c/o Sandvikens LS
Box 246, 811 27 Sandviken
Tfn: 026-25 90 09

SUF-Simrishamn
Suf_simrishamn@hotmail.com
(kontaktas annars via SOG)

SUF-Skellefteå
suf_skelleftea@hotmail.com
http://www.come.to/suf-skelleftea
(kontaktas annars via SOG)

SUF-Stockholm
c/o Stockholms LS
Bergsundsgatan 10 nb
117 37 Stockholm
Tfn: 08-658 62 69
stockholm@suf.cc
http://www.motkraft.net/suf-sthlm

SUF-Sundsvall
C/o Östra Medelpads LS
Box 357, 851 05 Sundsvall
suf.sundsvall@hushmail.com
http://www.suf.cc/sundsvall

SUF-Sölvesborg
suf_sbg@hypatia.every1.net
(Kontaktas via SOG)

SUF-Trelleborg
trelleborg@suf.cc
www.suf.cc/Trelleborg
(Kontaktas via SOG)

SUF-Uddevalla
Suf_uddevalla@hotmail.com
(Kontaktas via SOG)

SUF-Umeå
c/o Umeå LS
Fabriksgränd 1
903 31 Umeå
Tfn: 090-77 21 00

SUF-Uppsala
c/o Uppsala LS
Studentstaden 17
752 33 Uppsala
Tfn: 018-69 46 89
Fax: 018-69 22 65
uppsala@suf.cc
http://www.suf.cc/uppsala

SUF-Varberg
Suf-varberg.cjb.net
http://bizarri.blipp.com/suf
(Kontaktas via SOG)

SUF-Vetlanda
suf_vetlanda@trust-me.com
http://www.suf.cc/vetlanda
(Kontaktas via SOG)

SUF-Vänersborg
sufvbg@hotmail.com
(Kontaktas via SOG)

ÖSUK
(Örebro syndikalistiska ungdomsklubb)
c/o Örebro LS
Engelbrektsgatan 35
702 13 Örebro
Tfn: 019-10 60 65
orebro_suk@hotmail.com

SUF-Östersund
suf_osd@yeayea.com
(Kontaktas annars via SOG)

Prenumerera! 5 nummer för 80 kr.

**Sätt in pengarna på PG 64 99 67-7
eller skicka in talongen här bredvid.**

- ☐ Jag vill prenumerera (5 nr för 80 kr).
- ☐ Jag vill stödprenumerera (5 nr 150 kr).
- ☐ Min nya prenumeration ska börja med nummer ____
- ☐ Jag vill beställa följande gamla nr ____
för 15 kr styck, inklusive porto.
- ☐ Jag vill ha information om SUF.

Namn: _____
C/O: _____
Gatuadress: _____
Postortsadress: _____
Telefon: _____

PLATS
FÖR PORTO

**Direkt aktion
Box 6507
113 83
Stockholm**

Publikation i DA nr 34